LESZEK MARIA ROUPPERT

50 LAT

AKADEMICKIEGO ZWIĄZKU SPORTOWEGO W LUBLINIE

1922-1972

AZS

L U B L I N • 1 9 7 2

50 LAT

AKADEMICKIEGO ZWIĄZKU SPORTOWEGO
W LUBLINIE

1922—1972

REDAKTOR TECHNICZNY
WŁADYSŁAW JAKUBOWSKI

OPRACOWANIE TYPOGRAFICZNE
BARBARA CHOJNA

NAKŁADEM KOMITETU ORGANIZACYJNEGO
OBCHODÓW 50-LECIA AZS LUBLIN

Skład i druk wykonano w Oficynie Drukarskiej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
Nr zlec. 50/76, nakład 800 egz. Format: 20,0x21,0 cm. papier kredowy 97 g w formacie B-1. K-7

LESZEK MARIA ROUPPERT

312823
223203

50 LAT AKADEMICKIEGO ZWIĄZKU SPORTOWEGO W LUBLINIE

1922-1972

LUBLIN • 1972

279910

SPIS TREŚCI

1005014502
BIBLIOTEKA UMCS LUBLIN
Ped 9a
D 746/78/20
24.VI.78

* * *

ROK 1972 ZOSTAŁ OGŁOSZONY rokiem jubileuszowym AZS Lublin. Z tego tytułu podjęto prace zmierzające do przypomnienia historii sportu akademickiego w naszym mieście. Niniejsze opracowanie przedstawia dzieje rozwoju Akademickiego Związku Sportowego w Lublinie, znaczenie działaczy, szkoleniowców i nauczycieli wychowania fizycznego, a także licznego grona sportowców w kształtowaniu kultury fizycznej wśród młodzieży akademickiej. Ponieważ materiał źródłowy jest niekompletny (dotyczy to szczególnie okresu międzywojennego, którego archiwalia zostały w czasie działań wojennych w poważnej mierze zniszczone), mogą się zdarzyć przeoczenia pewnych zdarzeń, faktów i zasług ludzi oddanych całym sercem swemu klubowi. Autor przeprasza za to wszystkich zainteresowanych.

Autor chce przekazać niniejszym wyrazy podziękowania osobom, które udzieliły szczególnej pomocy przy wyjaśnianiu niektórych zagadnień i pewnych nieścisłości: Zbigniewowi Pyzikowskiemu, Bolesławowi Wróblewskiemu, Stanisławowi Romanicy, Stanisławowi Krzykale, Stanisławowi Czarneckiemu, Henrykowi Kraczkowskiemu, Wacławowi Kruszewskiemu, Feliksowi Drewnowskiemu, Stanisławowi Chromcewiczowi, Wacławowi Goździowi, Janowi Janiszewskiemu, Januszowi Czerwińskiemu i innym, których relacje przyczyniły się w dużej mierze do w miarę pełnego przedstawienia obrazu działalności lubelskiego AZS.

PROTEKTORAT NAD OBCHODAMI 50-LECIA AZS LUBLIN

DR PIOTR KARPIUK

I-SZY SEKRETARZ KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO PZPR W LUBLINIE

SKŁAD KOMITETU WYKONAWCZEGO OBCHODÓW 50-LECIA AZS LUBLIN

Przewodniczący:

doc. mgr inż. Stanisław Podkowa

Przewodniczący Komisji Organizacyjnej:

lek. med. Waldemar Malik

Przewodniczący Komisji Sportowej:

mgr Wiesław Doliński

Przewodniczący Komisji Finansowej:

mgr Henryk Derkacz

Przewodniczący Komisji Propagandowej:

mgr Leszek Rouppert

Przewodniczący Sekcji Reprezentacyjnej:

mgr Witold Stępniak

Rzecznik Prasowy:

mgr Adam Klaczyński

Sekretarz:

mgr Jarosław Grocholski

Członkowie:

lek. wet. Tadeusz Karpiński, mgr Stanisław Romanica, inż. Janusz Domański, Zbigniew Jarosz

ZARZĄD ŚRODOWISKOWY AZS LUBLIN W ROKU JUBILEUSZOWYM

Prezes:	*Stanisław Podkowa*
Wiceprezes d/s sportowych:	*Witold Stępniak*
Wiceprezes d/s organizacyjnych:	*Waldemar Malik*
Wiceprezes d/s finansowych:	*Henryk Derkacz*
Wiceprezes d/s wychowawczych:	*Jerzy Kołodziejczyk*
Sekretarz:	*Bartłomiej Głowacki*
Członkowie:	*Wiesław Doliński*
	Janusz Domański
	Tadeusz Dziubek
	Henryk Gerłowski
	Jarosław Grocholski
	Mieczysław Hasiak
	Zbigniew Jarosz
	Tadeusz Karpiński
	Ryszard Krojec
	Krzysztof Krzykała
	Stanisław Krzykala
	Danuta Łuszcz
	Andrzej Pepłowski
	Andrzej Prędkiewicz
	Marek Przylepa
	Stanisław Romanica
	Leszek Rouppert
	Marek Wajnberg
	Zbigniew Zawadzki

ŚRODOWISKOWA KOMISJA REWIZYJNA

Przewodniczący: *Henryk Kraczkowski*

Członkowie: *Wiesława Buczyńska*
Krzysztof Czernaś
Feliks Drewnowski
Adam Gąsiorowski
Wacław Kruszewski
Lech Mierzwa
Zbigniew Ratajewicz
Janusz Sowiński

ŚRODOWISKOWY SĄD KOLEŻEŃSKI

Przewodniczący: *Stanisław Cieśleński*

Członkowie: *Jan Janiszewski*
Aleksander Strycharzewski

KOŁO SENIORÓW

Przewodniczący: *Jerzy Biernacki*

Sekretarz: *Bolesław Wróblewski*

HISTORIĘ Akademickiego Związku Sportowego w Lublinie można podzielić na dwa zasadnicze okresy: międzywojenny — od chwili powstania, tj. od 1922 r. do wybuchu II wojny światowej; oraz powojenny — od 1944 r., do chwili obecnej.

Za podstawę takiego podziału należy przyjąć odmienne warunki pracy Związku, wynikające z różnic ustrojowych państwa polskiego, a także różnic w strukturze ogranizacyjnej. Różnice te szczególnie wyraźnie wystąpiły w środowisku lubelskim, działającym w okresie międzywojennym w oparciu o jedną wyższą uczelnię — Katolicki Uniwersytet Lubelski, a w okresie powojennym — o ośrodek wielouczelniany. Różnice strukturalne Związku w bogatej 50-letniej historii nie mogły jednak zachwiać podstawowych idei zawsze przestrzeganych w AZS — amatorstwa, czystej sportowej rywalizacji oraz przyjaźni sportowej. Pozostały one do chwili obecnej wiodącymi zasadami sportowców i działaczy spod znaku azetesowskiego gryfu!

Działalność Akademickiego Związku Sportowego w Polsce została zapoczątkowana powstaniem krakowskiego AZS w roku 1908. W latach późniejszych kolejno powstają AZS w Warszawie (1918), Poznaniu (1919), Wilnie (1921), Gdańsku (1921), Lwowie (1922). Jako siódmy klub akademicki w Polsce — z inicjatywy Tadeusza Jaworowskiego i przy życzliwym poparciu Senatu akademickiego KUL — zostaje utworzone w dniu 22 stycznia 1922 roku Akademickie Koło Sportowe w Lublinie. Prezesem nowo powstałego Koła został J. Lolaczyński, a w skład zarządu weszli: Tadeusz Jaworowski, Tadeusz Wiśniowiecki, J. Suchodolski, Stanisław Rusiecki i Zbigniew Pyzikowski. Komisję rewizyjną stanowili: Zdzitowiecki, Halgas, Podolski i Wacław Gralewski. W dniu 20 lutego 1922 roku J. Lolaczyński zrezygnował z funkcji prezesa Koła. Na jego miejsce wybrany został początkowo Marian Sławiński, a później Tadeusz Wiśniowiecki. Zwłaszcza ten ostatni, będąc prezesem przez kilka kolejnych kadencji, przyczynił się do szybkiego rozwoju lubelskiego sportu akademickiego. Przyjęta początkowo nazwa Akademickie Koło Sportowe została zastąpiona — jesienią 1922 r. — powszechnie używaną w Polsce nazwą Akademicki Związek Sportowy.

Ponieważ akademicki ruch sportowy zataczał coraz szersze kręgi (na początku lat dwudziestych sportowcy-akademicy w Polsce stanowili grupę około 3000 osób), na zjeździe w Warszawie w dniach 18—19 marca 1923 r. powołano do życia Centralę Polskich Akademickich Związków Sportowych — organ koordynujący pracę poszczególnych środowisk akademickich.

Lubelski AZS od początku swego istnienia prowadził wszechstronną działalność sportową. Jako pierwsze powstały sekcje lekkiej atletyki, piłki nożnej, szermierki, tenisa ziemnego i pływania. Na początku 1923 r. powstały sekcje: bokserska i narciarska.

W roku 1924 AZS stał się właścicielem boiska przy ulicy Lipowej. Na obiekt ten składały się: boisko do piłki nożnej, boiska do gier małych, dwa korty tenisowe, trybuny, trzypokojowy domek klubowy, dwie szatnie dla zawodników oraz bufet. Azetesiacy własnoręcznie zbudowali boiska do gier małych i korty tenisowe. Posiadanie własnego obiektu i jego należyte przygotowanie przyczyniło się do wzrostu popularności AZS. Powstały nowe sekcje: piłki koszykowej i siatkowej, które początkowo występowały pod wspólną nazwą sekcji piłki ręcznej.

W roku 1937 powstały kolejne sekcje sportowe w AZS — sekcja hokeja na lodzie i sekcja łyżwiarstwa figurowego.

Organizowane przez lubelski AZS Akademickie Mistrzostwa Polski w koszykówce i siatkówce mężczyzn (1938 r.) przynoszą gospodarzom sukcesy sportowe (I miejsce koszykarzy i III miejsce siatkarzy) i organizacyjne. Podstawą tych sukcesów była niewątpliwie niezwykle aktywna postawa działaczy azetesowskich, szczególnie Stanisława Czarneckiego i Stanisława Romanicy, którzy każdą wolną chwilę poświęcali AZS.

Oceniając dorobek AZS w okresie międzywojennym należy podkreślić jego dominującą pozycję — w wielu dyscyplinach — na Lubelszczyźnie, a także niemało sukcesów na arenie ogólnopolskiej. Osobna wzmianka należy się także Czesławowi Martyniakowi, początkowo czynnemu zawodnikowi sekcji tenisowej, łyżwiarskiej i hokejowej, później niezwykle ofiarnemu działaczowi i przyjacielowi młodzieży akademickiej. Prof. dr Czesław Martyniak w uznaniu zasług położonych na polu rozwoju lubelskiego sportu akademickiego otrzymał honorowe członkostwo AZS, a dla uczczenia Jego pamięci rozgrywane są corocznie turnieje w siatkówce mężczyzn.

Tragiczny wrzesień przerwał rozwój sportowego ruchu akademickiego w Lublinie. Zawierucha wojenna poczyniła niepowetowane straty w gronie działaczy i zawodników. Już w 1939 r. został rozstrzelany na Węglinie Czesław Martyniak, w Oświęcimiu zginął Stanisław Gąsiorowski, w czasie powietrznej akcji nad Dęblinem poniósł śmierć utalentowany bramkarz drużyny piłkarskiej Tomasz Gołębiowski, zamojska Rotunda była miejscem kaźni lekkoatlety Mariana Sozańskiego, po przesłuchaniu w gmachu gestapo „Pod zegarem" zmarł Stanisław Pęczalski, zginęli członkowie ruchu oporu — Zygmunt Martyniak i Władysław Reinholz.

Bolesne straty nie zachwiały jednak patriotycznego i sportowego ducha azetesiaków — bowiem jeszcze w czasie trwania okupacji — na dziedzińcu szpitala Bożego Jana rozgrywali mecze siatkówki. Pieczołowicie przechowywany w latach wojny sprzęt sportowy, umożliwił rozpoczęcie działalności sportowej bezpośrednio po wyzwoleniu Lublina — i zanim jeszcze nastąpiło oficjalne reaktywowanie Związku — akademicy rozegrali towarzyskie spotkanie w koszykówce z lokalnym rywalem — Lublinianką.

Wojna przerwała działalność Akademickiego Związku Sportowego w Lublinie. Tragiczne i bolesne przeżycia nie powstrzymały jednak inicjatywy przedwojennych działaczy azetesowskich, zmierzającej do podjęcia sportowej działalności Klubu. Komitet organizacyjny w składzie: Czesław Pęczalski, Józef Izdebski, Antoni Wysocki, przy wybitnej pomocy Kazimierza Sobockiego, Jana Gozdec-

kiego, Lecha Krajewskiego i Bolesława Wróblewskiego, przystąpił już w sierpniu 1944 roku do reaktywowania AZS. Szybkie podjęcie działalności sportowej uniemozliwiał brak większej ilości sprzętu sportowego i własnego boiska, gdyż tereny przedwojennego stadionu przy ul. Lipowej zostały zamienione przez okupanta na obóz.

Pierwsze więc wysiłki azetesiaków skierowane były na kompletowanie sprzętu sportowego i przygotowanie boisk przy Domu Żołnierza, Gimnazjum Zamoyskiego i przy KUL. Po przezwyciężeniu tych trudności rozpoczęły sportową działalność sekcje: siatkówki, koszykówki, lekkiej atletyki, pływania, tenisa stołowego, narciarska, a nieco później piłki nożnej i bokserska.

W porównaniu z okresem przedwojennym AZS rozszerzył swoją działalność, opierając ją na młodzieży KUL, UMCS i Politechniki Warszawskiej, która w pierwszych latach po wojnie miała swoją siedzibę w Lublinie.

Starania komitetu organizacyjnego zostały uwieńczone powołaniem jesienią 1944 r. zarządu klubu. Pierwszym — po zakończeniu działań wojennych — prezesem lubelskiego AZS został ówczesny wiceprezydent miasta Stanisław Krzykała, a w skład zarządu weszli: Bolesław Wróblewski — wiceprezes sportowy, Czesław Pęczalski — wiceprezes organizacyjny, Ryszard Bernat — sekretarz i Antoni Wysocki — skarbnik.

W zorganizowanych jesienią 1945 r. pierwszych zawodach pływackich AZS spotkał się z WKS „Podchorążak", a w urządzonych przez LOZLA zawodach lekkoatletycznych pierwsze miejsca zajęli m. in. Stołecki w skoku w dal i A. Strycharzewski w rzucie dyskiem i pchnięciu kulą.

Po przeniesieniu Politechniki do Warszawy, AZS przeżywał chwilowy kryzys. Młodzież akademicka KUL i UMCS wykazywała po prostu — ze względu na bardzo trudne wówczas warunki materialne — małe zainteresowanie działalnością sportową.

Przełomowym momentem w historii AZS było walne zebranie klubu, w dniu 7 kwietnia 1946 r., które uchwaliło i wprowadziło w życie nowy statut. Powołany został nowy zarząd w składzie: prezes honorowy — Stanisław Krzykała, prezes — Jerzy Zdziechowski, wiceprezes sportowy — Stołecki, wiceprezes administracyjny — Józef Teodoruk, sekretarz — Smogorzewski, skarbnik — Rozalia Bieluszko i gospodarz — Stefan Świech. W dniu 15 października 1946 r. dokooptowano do zarządu: Henryka Kraczkowskiego, Bronisława Nosala, Władysława i Witolda Mydlarskich, Lucjana Piątka, Zygmunta Wysokińskiego, Dawida Fuchsa, Berłowskiego, Gimżewskiego — a nieco później Rogóża.

Daje się zauważyć szybki wzrost liczby członków AZS. W roku 1944 było ich tylko 28, w 1945 — 120, 1946 — 236, 1947 — 600. Wraz ze wzrostem liczby czynnie uprawiających sport studentów, podnosi się poziom sportowy poszczególnych dyscyplin.

Struktura organizacyjna AZS uległa w okresie powojennym dalszym i kilkakrotnym przemianom. Z inicjatywy pierwszego zjazdu Centrali Akademickich Związków Sportowych, który odbył się w Krakowie, w lipcu 1945 roku, powołano Tymczasowy Zarząd Główny AZS. O braku jednolitego kierunku działania świadczy fakt, że w okresie do 1947 roku, aż czterokrotnie zmieniany był statut związku. Wreszcie w roku 1949 Akademicki Związek Sportowy zostaje przemianowany na Akademickie Zrzeszenie Sportowe — powstałe z połączenia AZS, Akademickiego Związku Morskiego i sekcji sportowej „bratniej pomocy". Z tego okresu datuje się bardzo istotna zmiana organizacyjna, mianowicie wpro-

wadzenie przy poszczególnych wyższych uczelniach Kół Uczelnianych i Wydziałowych AZS, podlegających bezpośrednio Zarządom Środowiskowym AZS. Charakterystyczne też było zacieśnienie współpracy organizacyjnej między AZS a Zrzeszeniem Studentów Polskich.

Po II Krajowym Zjeździe AZS nastąpiły kolejne zmiany. Zlikwidowano Zarządy Okręgu, a na ich miejsce powołano Kluby Międzyuczelniane, prowadzące w środowiskach pracę sekcji wyczynowych. Koordynatorem pracy Kół Uczelnianych była natomiast Środowiskowa Rada Kół AZS. Ten układ organizacyjny został ostatecznie zmieniony w 1959 r. — przywrócono przy tym nazwę Akademicki Związek Sportowy. Wprowadzono wówczas następującą strukturę organizacyjną AZS: a) Kluby Uczelniane, b) Zarząd Środowiskowy + Zarząd Międzyuczelniany, c) Zarząd Główny AZS. W tym układzie strukturalnym podstawowym ogniwem pracy sportowej w AZS stały się kluby uczelniane. Najzdolniejsza sprawnościowo młodzież reprezentowała sekcje środowiskowe w rozgrywkach i zawodach szczebla centralnego. Podobnie jak na arenie ogólnopolskiej zmiany strukturalne miały miejsce także w środowisku lubelskim.

Mówiąc o pierwszych powojennych latach warto podkreślić bardzo aktywną w tym czasie działalność azetesiaków w lubelskich okręgowych związkach sportowych. Przez wiele kadencji Lubelskiemu Okręgowemu Związkowi Piłki Ręcznej przewodniczył Kazimierz Sobocki, mając do pomocy liczne grono działaczy AZS: A. Strycharzewskiego, H. Gerłowskiego, S. Romanicę, H. Kraczkowskiego, W. Mydlarskiego, W. Kalbarczyka, R. Kistera. Również we władzach LOZPN akademicy sprawowali wiele odpowiedzialnych funkcji.

AZETESOWCY W CZASIE MANIFESTACJI 1-MAJOWEJ W 1949 R. PIĄTY Z PRAWEJ SZERMIERZ JAROSŁAW OŚCIK — OBECNIE DZIEKAN WYDZIAŁU MAT.-FIZ.-CHEM. UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

U schyłku lat czterdziestych dało się zauważyć obniżenie poziomu sportowego AZS. Zasadniczym tego powodem były trudności organizacyjne i brak środków finansowych na prowadzenie tak działalności organizacyjnej jak też sportowej. Taki stan rzeczy przyczynił się do wycofania szczypiornistów z rozgrywek ekstraklasy.

Z chwilą wyodrębnienia się z UMCS Akademii Medycznej (1950), a następnie Wyższej Szkoły Rolniczej (1955) oraz utworzenia Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej (1953) i przekształcenia jej w Wyższą Szkołę Inżynierską (1965) — Lublin stał się jednym z większych ośrodków naukowych w Polsce. Istnienie pięciu wyższych uczelni stwarzało właściwą bazę osobową dla podnoszenia poziomu sportu akademickiego. Temu celowi miało także służyć powołanie Studium Wychowania Fizycznego przy UMCS (1951), a jego pierwsi kierownicy: Stanisław Rajzner i Aleksander Strycharzewski oddali olbrzymie zasługi w rozwoju kultury fizycznej w środowisku studenckim. Z tego okresu datują się próby wprowadzenia w domach studenckich gimnastyki porannej i bardzo aktywny udział młodzieży w biegach narodowych i marszach jesiennych. Powołanie przy pozostałych uczelniach Studiów WF przyczyniło się do zapewnienia młodzieży akademickiej fachowej opieki nauczycieli wychowania fizycznego .

Lata pięćdziesiąte charakteryzowały się wprowadzeniem dwutorowości w sportowym przygotowaniu młodzieży akademickiej. Najzdolniejsza ruchowo młodzież podnosiła swoje kwalifikacje w sekcjach wyczynowych (środowiskowych), natomiast dla sportu masowego właściwą płaszczyzną stał się klub uczelniany i zajęcia programowe prowadzone przez Studia WF. Bardzo cenną innowacją były wprowadzone w 1955 r. — z inicjatywy kierownika Studium WF przy WSR Henryka Gerłowskiego — spartakiady międzyuczelniane, stwarzające dodatkową płaszczyznę sportowej rywalizacji lubelskiej młodzieży akademickiej.

Szereg zmian organizacyjnych i strukturalnych — jakie miały miejsce w latach pięćdziesiątych — spowodował, że kierowanie klubem w tym okresie natrafiało na olbrzymie trudności. Tym bardziej więc należy podkreślić społeczne zaangażowanie wielu działaczy bez reszty oddanych sprawom AZS, m. in. Aleksandra Strycharzewskiego, Zygmunta Łupiny, Henryka Gerłowskiego, Henryka Kraczkowskiego, Zygmunta Koska, Zdzisława Makaruka, Wacława Kruszewskiego, Franciszka Rozmiłowskiego, Bohdana Przybyło, Andrzeja Korpeta, Bolesława Skirmunta, Tadeusza Glazera i Janusza Czerwińskiego. Ich codzienna praca sprawiła, że lubelski AZS — mimo przejściowych załamań — wszedł w lata sześćdziesiąte przygotowany do sportowej rywalizacji o czołowe lokaty zarówno na forum lubelskim jak również ogólnopolskim.

AZS zawsze dążył do zapewnienia sekcjom wyczynowym opieki ze strony najlepszej kadry trenerskiej, w oparciu o właściwą bazę obiektową i sprzętową. Kiedy obok Akademickich Mistrzostw Polski wprowadzono także Mistrzostwa Polski Typów Uczelni — poszczególne wyższe uczelnie lubelskie, zainteresowane w osiąganiu jak najlepszych wyników sportowych, zatrudniały w sekcjach klubów uczelnianych doświadczoną kadrę trenerską. Sekcje uczelniane rozpoczęły systematyczne przygotowania podczas całego roku akademickiego, a nie jak początkowo jedynie przed ważnymi rozgrywkami. Systematyczna praca zarówno w sekcjach wyczynowych jak i uczelnianych zaczęła przynosić lubelskim akademikom coraz liczniejsze sukcesy sportowe.

Oprócz wymienionych w dalszej części osiągnięć sekcji wyczynowych należy zaznaczyć, że szereg cennych sukcesów odniosły także kluby uczelniane AZS w Mistrzostwach Polski poszczególnych typów uczelni. Najpoważniejszy z nich to czterokrotne mistrzostwo uniwersytetów wywalczone przez siatkarzy UMCS prowadzonych przez Jerzego Welcza. Wiele sukcesów zanotowali też: siatkarki i piłkarze ręczni UMCS, koszykarze, siatkarze i piłkarze ręczni WSInż., koszykarze i siatkarki WSR i AM oraz siatkarze KUL. Sukcesy te były wynikiem troskliwej opieki ze strony władz uczelni, a także fachowej kadry nauczycieli wychowania fizycznego pracujących w Studiach WF — AM (kierownik Andrzej Pepłowski, pracownicy — Wiesława Buczyńska, Jerzy Kędra, Aleksander Łuckiewicz, Marek Daca), KUL (kierownik Wacław Kruszewski, pracownicy: Cezary Rajzner, Roman Waseńczuk, Maria Plebanek), UMCS (kierownik Aleksander Strycharzewski — obecnie Andrzej Prędkiewicz, pracownicy: Irena i Jerzy Kuczyńscy, Janina i Stanisław Leszczyńscy, Zofia, Krystyna i Andrzej Strycharzewscy, Wiesław Doliński, Roman Małyszek, Jerzy Welcz), WSInż. (kierownik Witold Stępniak, pracownicy: Danuta Welcz, Jarosław Grocholski), WSR (kierownik Henryk Gerłowski, pracownicy: Danuta Stępniak, Janusz Czerwiński, Józef Połóg, Bogdan Mazur, Stanisław Ławicki).

Lata sześćdziesiąte zapoczątkowały rozwój bazy obiektowej AZS. Nad jeziorem Piaseczno, w powiecie lubartowskim — które zostało „odkryte" w czasie niedzielnych wędrówek przez Janusza Czerwińskiego — rozpoczęto w 1964 r. budowę Ośrodka Sportów Wodnych AZS. Olbrzymie zasługi przy jego zakładaniu położyli: Bohdan Przybyło, Janusz Czerwiński, Henryk Gerłowski, Marian Milczak, a później Zbigniew Jarosz. W 1968 r. oddany został do użytku budynek z częścią mieszkalną, łodziownią i świetlicą, a w 1971 r. stołówka. Realizacja kolejnych założeń inwestycyjnych — budowa pawilonu mieszkalnego i asfaltowej płyty do gier małych — stworzy właściwe warunki do przeprowadzania w Piasecznie także zgrupowań sportowych.

Dzień 8 sierpnia 1966 r. na zawsze utkwi w pamięci wszystkich azetesiaków. Tragiczna śmierć w falach Bałtyku dra Bohdana Przybyło wyrwała z naszego grona cenionego naukowca, zasłużonego działacza, doskonałego sportowca, wspaniałego przyjaciela. Do ostatnich chwil życia Bohdan Przybyło był prezesem Zarządu Środowiskowego. We wszelkich poczynaniach kierował się zawsze obiektywizmem, jak nikt inny doceniał konieczność budowy bazy obiektowej dla AZS — bazy, która miała stworzyć podstawę dla wielkiego sportu akademickiego. Miał olbrzymi wkład we wstępnych pracach przy budowie Akademickiego Ośrodka Sportowego w Lublinie i narciarskiego wyciągu w Kazimierzu. Niestety, nie doczekał momentu, gdy AOS zatętnił sportowym życiem.

Pierwszy etap budowy Akademickiego Ośrodka Sportowego — hala sportowa z widownią dla 500 osób — został zakończony we wrześniu 1970 r. W kolejnym etapie zrealizowano budowę krytej pływalni (lipiec 1972 rok) i przystąpiono do wstępnych prac III etapu — budowy dwóch hal sportowych i krytej bieżni.

Oddanie do użytku hali sportowej i krytego basenu zakończyło okres „wędrówek" wiodących sekcji AZS po wszystkich obiektach Lublina, nie zaspokoiło wprawdzie w pełni potrzeb środowiska akademickiego, ale stworzyło podstawy dla właściwego sportowego przygotowania młodzieży.

Począwszy od 1969 r. dla uczczenia pamięci

dra Bohdana Przybyło organizowany jest corocznie w Lublinie — z udziałem krajowej czołówki — turniej o Złoty Floret Bohdana Przybyło.

W 1969 r. do sportowego kalendarza akademickiego wprowadzono jeszcze jedną imprezę. Z okazji 25-lecia Lubelskiego Ośrodka Naukowego postanowiono co 5 lat urządzać Akademickie Igrzyska Lublina w grach sportowych i lekkiej atletyce. Pierwsze Igrzyska zakończyły się generalnym sukcesem sportowców UMCS, którzy na 28 złotych medali zdobyli aż 24. Z tego okresu datuje się wzmożone zainteresowanie działalnością AZS ze strony władz uczelni, czego przejawem było kolegium rektorów pod przewodnictwem doc. mgr inż. Stanisława Podkowy — poświęcone w całości sprawom sportu akademickiego.

W 1969 r. została powołana do życia Komisja Klubów Uczelnianych — organ wykonawczy Prezydium Zarządu Środowiskowego w kwestiach dotyczących klubów uczelnianych. Działalność merytoryczna komisji — która była pierwszym ogólnopolskim tego typu organem w ruchu akademickim — przejawiała się głównie w:

1. Organizowaniu rozgrywek ligi międzyuczelnianej,

2. Przygotowywaniu i prowadzeniu międzyuczelnianych spartakiad (letniej i zimowej) oraz spartakiady Domów Studenckich,

3. Przeprowadzaniu korespondencyjnych zawodów pływackich,

4. Współpracy w organizacji Spartakiady Sportów Obronnych,

5. Rekrutacji i przygotowaniu kandydatów na obozy szkoleniowe.

W roku jubileuszowym Komisja Klubów Uczelnianych działa w składzie: Stanisław Romanica (przewodniczący), Janusz Domański (sekretarz), H. Gerłowski, M. Hasiak, T. Dziubek, T. Karpiński, R. Krojec, J. Król, W. Kruszewski, K. Krzykała, A. Pepłowski, A. Prędkiewicz, W. Stępniak, M. Wajnberg.

Na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych nastąpiło zacieśnienie i skonkretyzowanie współpracy organizacyjnej Zarządu Środowiskowego AZS i Rady Okręgowej Zrzeszenia Studentów Polskich. Inicjatywy lubelskie stały się ogólnopolskim przykładem dla środowisk akademickich — a ze szczególnie serdecznym przyjęciem spotkały się spartakiady mieszkańców domów studenckich. Owocna jest również współpraca na arenie Akademickiego Klubu Jeździeckiego i Środowiskowej Rady Żeglarskiej.

Wynikiem serdecznej współpracy obu organizacji była Studencka Sztafeta Zwycięstwa zorganizowana w XXV rocznicę zwycięstwa nad faszyzmem. W przeddzień startu Sztafety z — upamiętnionych bohaterską walką żołnierza polskiego — miejscowości województwa lubelskiego wyruszyły na trasy Rajdu „Śladami pamięci" grupy studentów — turystów. 8 maja 1970 r. z udziałem ministra J. Wieczorka odbył się przy Pomniku Walki i Męczeństwa na Majdanku wielki wiec młodzieży akademickiej Lublina. Po zakończeniu wiecu sztafeta składająca się z 50 azetesiaków, w czasie nocnego biegu, przeniosła ogień od Pomnika Walki i Męczeństwa na Majdanku do Pomnika Bohaterów Warszawy. Ponieważ sztafeta spotkała się z niezwykle serdecznym przyjęciem społeczeństwa miejscowości przez które wiodła jej trasa, postanowiono organizować ją co 5 lat, począwszy od 1970 r. Przy organizacji sztafety największy wkład pracy wnieśli — z ramienia AZS: Leszek Rouppert, Krzysztof Smoluchowski, Andrzej Chodkiewicz, Wiesław Doliński, Stanisław Romanica, Zbigniew Jarosz, Waldemar Malik, Janusz Domański, Waldemar Rumiński, Danuta Sontag i Wojciech Sokołowski, a z ramienia RO

ZSP — Marek Przylepa, Jerzy Wolniak, Ryszard Mazur, Antoni Jówko, Leszek Wdowiak, Janusz Mach i Andrzej Paruch.

Lista uczestników I Sztafety Zwycięstwa przedstawia się następująco: Halina Adamczyk, Joanna Ciepłowska, Bożena Cubala, Anna Czopek, Jadwiga Drążek, Maria Jarecka, Renata Jarosz, Grażyna Jasińska, Elżbieta Leszczyńska, Ewa Szkałuba, Jadwiga Trochanowicz, Wiesław Banachiewicz, Kazimierz Bondarenko, Maciej Bujalski, Marian Ciechoński, Jan Czarnocki, Krzysztof Czubek, Tadeusz Dziubek, Wiesław Doliński, Janusz Dudziński, Jacek Falski, Witold Furgał, Adam Gąsiorowski, Zenon Gmurkowski, Waldemar Haczyk, Zdzisław Kasprzak, Andrzej Koleśnikow, Jacek Król, Dariusz Klin, Wojciech Krzakowski, Krzysztof Krzykała, Jan Kulig, Leszek Kuśmierz, Jan Mazurek, Andrzej Miernowski, Andrzej Mazurek, Wiesław Nowak, Mikołaj Jaroszuk, Andrzej Pałka, Leszek Rouppert, Henryk Sadowski, Krzysztof Smoluchowski, Józef Stercuła, Piotr Tefelski, Honorat Wiśniewski, Marek Wójtowicz, Michał Zieliński, Andrzej Bucki.

W ostatnich latach azetesiacy nawiązali wiele międzynarodowych kontaktów sportowych. Najwięcej wrażeń dostarczyły kontakty ze sportowcami Uniwersytetu im. Lajosa Kossutha w Debreczynie. Na boskach sportowych lubelscy akademicy dzielnie stawiali czoła sportowcom radzieckim, niemieckim, bułgarskim, węgierskim, rumuńskim, czechosłowackim, francuskim, fińskim, a nawet... brazylijskim (spotkanie siatkarek z zespołem FC Fluminense Rio de Janeiro). Spotkania te wpłynęły z jednej strony na podniesienie poziomu sportowego, a z drugiej pozwoliły nawiązać wiele serdecznych, przyjacielskich kontaktów.

W 1971 r. podpisane zostało porozumienie ze Szkolnym Związkiem Sportowym traktujące o powołaniu MKS-AZS. Takie połączenie sił uczącej się młodzieży ma zapewnić ciągłość w szkoleniu i właściwą opiekę szkoleniowców. Na wyniki nie trzeba było długo czekać, bowiem siatkarze MKS-AZS po zdobyciu mistrzostwa SZS, zajęli IV miejsce w finałach klubowych mistrzostw Polski juniorów, a ich wynik skopiowały nieco później także siatkarki.

Wielu sportów AZS Lublin dostąpiło ostatnio zaszczytu reprezentowania barw Polski: w koszykówce kobiet: Anna Szawarska, Ewa Polowa i Iwona Fiala; w koszykówce mężczyzn — Stanisław Rupar; w siatkówce kobiet — Małgorzata Denisow i Lucyna Mianowana; w siatkówce mężczyzn — Henryk Siennicki i Tomasz Wójtowicz; w lekkiej atletyce — Władysław Domaszewicz, Andrzej Sontag, Grażyna Siewierska i wreszcie w szermierce — Arkadiusz Godel, mistrz świata juniorów we florecie na rok 1972, pierwszy olimpijczyk reprezentujący barwy lubelskego AZS.

Począwszy od 1971 r. Zarząd Środowiskowy AZS organizuje Plebiscyt na 10 najlepszych sportowców AZS. W pierwszym plebiscycie dziesiątka ta przedstawiała się następująco: Anna Szawarska-Czopek (koszykówka), Arkadiusz Godel (szermierka), Władysław Domaszewicz (lekka atletyka), Teresa Banach (koszykówka), Joanna Kolasa (siatkówka), Andrzej Sontag (lekka atletyka), Zofia Chudzińska (koszykówka), Józef Marciniuk (siatkówka), Leszek Rouppert (koszykówka) i Marek Chodor (siatkówka).

II Plebiscyt organizowany przy współudziale działu sportowego „Sztandaru Ludu" — zakończony ogłoszeniem wyników w czasie Jubileuszowego Balu Sportowców — przyniósł następujące rozstrzygnięcie: Arkadiusz Godel (szermierka), Andrzej Sontag (lekka atletyka), Małgorzata Denisow (siatkówka), Iwona Fiala (koszykówka), Anna Czopek (koszykówka),

Władysław Domaszewicz (lekka atletyka), Stanisław Rupar (koszykówka), Andrzej Łuszczuk (siatkówka), Krystyna Wielgus (siatkówka), Tomasz Wójtowicz (siatkówka).

Sukcesom sportowym AZS towarzyszy wytężona praca społecznych działaczy i pracowników. W ostatnich latach największy wkład pracy w rozwój AZS wnieśli — seniorzy sportowego ruchu akademickiego: Stanisław Romanica, Aleksander Strycharzewski, Henryk Gerłowski, Feliks Drewnowski, Henryk Kraczkowski, Jan Janiszewski, Wacław Kruszewski, oraz Wiesław Doliński, Zbigniew Jarosz, Janusz Czerwiński, Henryk Derkacz, Andrzej Pepłowski, Witold Stępniak, Andrzej Prędkiewicz, Jarosław Grocholski, Jerzy Welcz, Roman Małyszek, Waldemar Malik, Tadeusz Karpiński, Zdzisław Cyza, Janusz Domański.

O randze jubileuszu AZS najlepiej świadczy fakt, że protektorat nad obchodami jubileuszowymi przyjął I sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Lublinie dr Piotr Karpiuk.

Działalnością sportową i organizacyjną w jubileuszowym 50 roku istnienia AZS kierują rektorzy — doc. mgr inż. Stanisław Podkowa i prof. dr Stanisław Krzykała. Podkreślenia warte jest również osobiste zaangażowanie pracowników biura AZS, którzy w wielu momentach wykazywali olbrzymie przywiązanie do barw azetesowskich i do wszystkich spraw związanych ze sportowych działalnością akademicką. Ten zgrany kolektyw to: Irena Paszkowska, Marta Spoz, Krystyna Ziemichód, Jan Janiszewski, Wojciech Sokołowski — pod wodzą sekretarza Zarządu Środowiskowego mgr Bartomieja Głowackiego.

Wysiłki wszystkich azetesiaków — sportowców, szkoleniowców i działaczy skierowane są na to, by jubileusz 50-lecia AZS Lublin był rzeczywiście ZŁOTYM JUBILEUSZEM.

KOSZYKÓWKA KOBIET

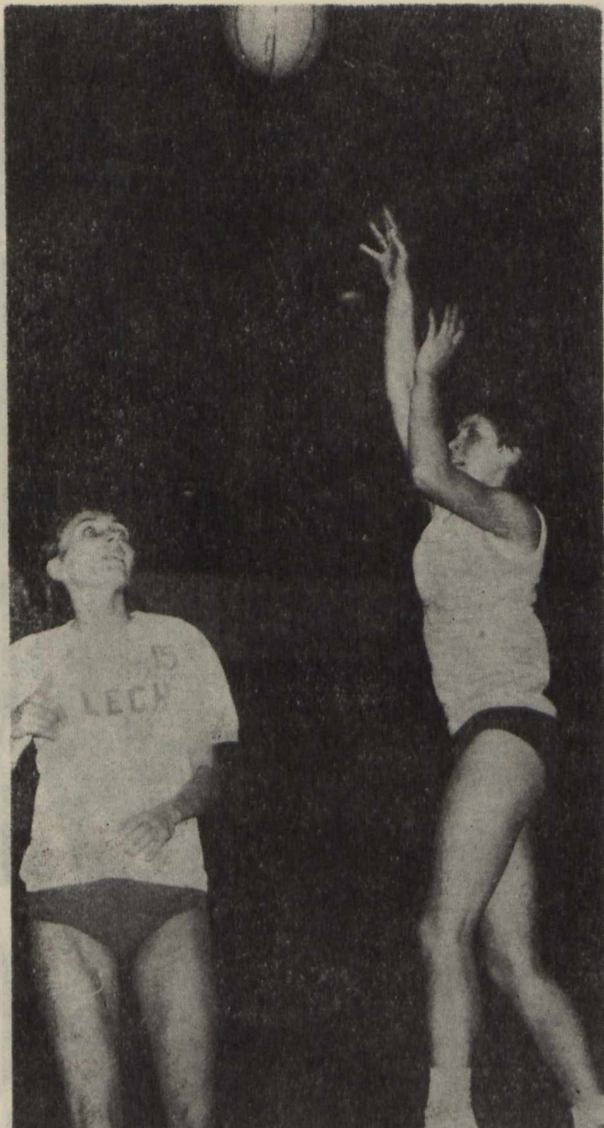
Sekcja koszykówki kobiet została utworzona w 1925 r. równocześnie z sekcją męską i wchodziła w skład sekcji piłki ręcznej. Ponieważ specjalizacja sportowa nie była wówczas tak daleko posunięta jak w chwili obecnej, te same zawodniczki reprezentowały AZS w kilku dyscyplinach sportu. Należy także podkreślić, że panująca do 1928 roku dowolność interpretacji przepisów powodowała na imprezach sportowych — szczególnie w grach zespołowych — wiele nieporozumień zarówno wśród sędziów, jak i trenerów. Dopiero powołanie w 1928 r. Polskiego Związku Gier Sportowych, który podjął wiele prób zmierzających do udoskonalenia i uproszczenia przepisów — zakończyło okres krańcowo różnej ich interpretacji. W okresie międzywojennym AZS należał do najlepszych zespołów okręgu lubelskiego (np. w 1939 r. zajął II miejsce za koszykarkami WKS Unia).

Do najlepszych zawodniczek AZS w latach czterdziestych należały: Szczawińska (późniejsza wielokrotna reprezentantka Polski w siatkówce), Piechotówna, Kosińska, Modzelewska, Pomianowska, Trębicka, Poliwkówna, Henkówna, Zielińska i Szwarc. W grudniu 1947 r. Emilia Szczawińska została powołana do reprezentacji Polski w koszykówce — przygotowującej się do rozgrywek olimpijskich. Podobnie jak w okresie międzywojennym, także w latach czterdziestych i pięćdziesiątych koszykarki AZS zaliczały się do czołówki Lubelszczyzny. W prowadzonej w 1951 r. klasyfikacji najlepszych koszykarek okręgu lubelskiego, w pierwszej dziesiątce znalazły się azetesianki: Trzaskowska, Okońska, M. Bilska, H. Bilska, Łabęcka, Wawerówna.

Dopiero jednak w latach sześćdziesiątych w wyniku lokalnej rywalizacji ze „Startem" obydwa zespoły zaczęły się liczyć na arenie ogólnopolskiej. Do czołowych zawodniczek tego okresu należały: Kister, Olech, Białoch, Zięba, Korczak, Maliszewska, Krzyżanowska, Górecka.

Coraz częściej lublinianki odnoszą też sukcesy na Akademickich Mistrzostwach Polski. Tak więc — w 1965 r. w Rzeszowie — po zwycięstwach nad AZS Wrocław 62:47 (25:20), AZS Gdańsk 54:44 i porażkach z AZS Poznań 41:60, AZS AWF Warszawa 38:88 i AZS Toruń 51:62 — zajęły wysoką czwartą lokatę.

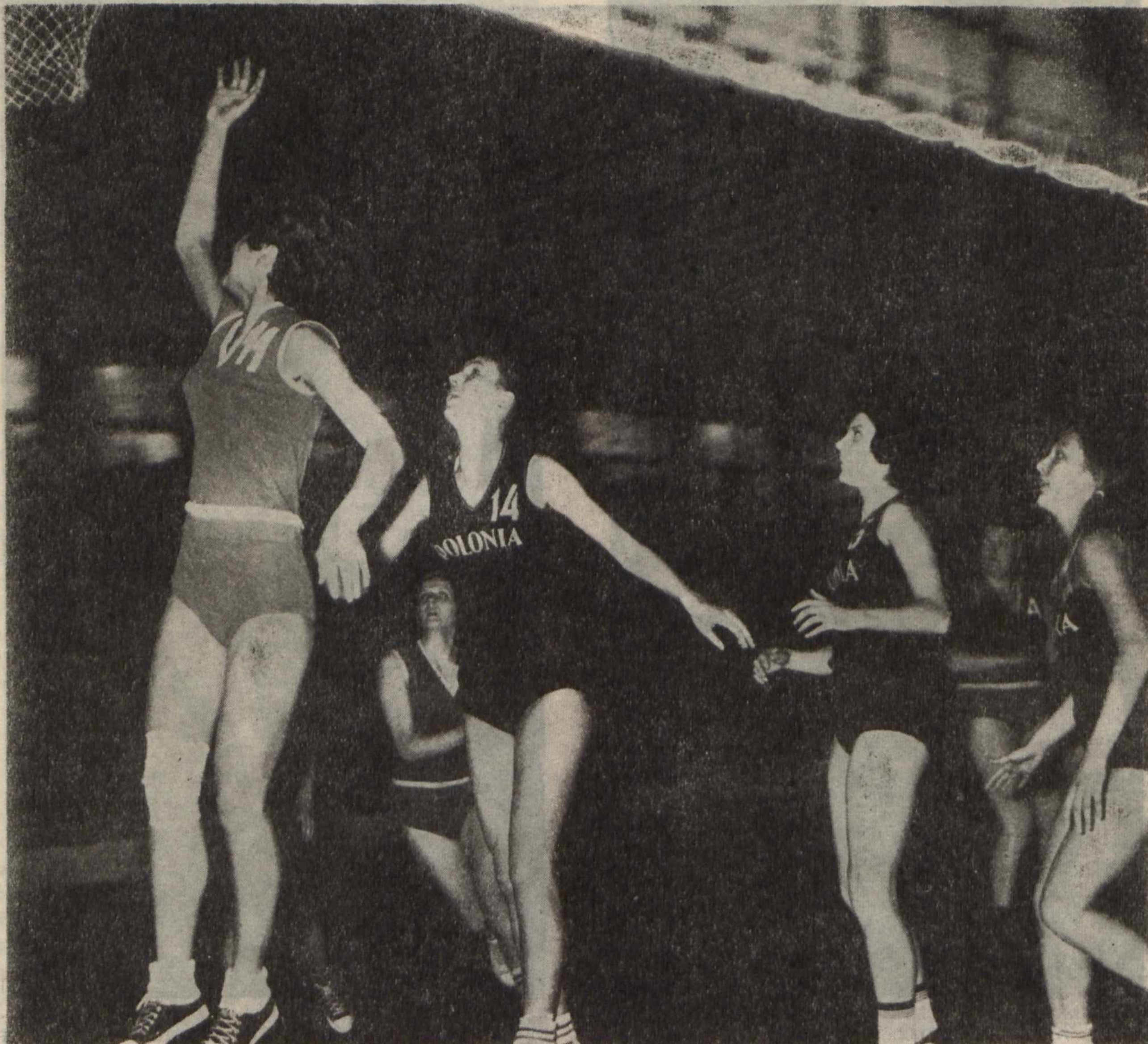
W 1966 r. po dwukrotnym pokonaniu „Startu" 55:43 i 37:35 (21:13) AZS zdobywa mistrzostwo okręgu i kwalifikuje się do dalszych walk o wejście do I ligi. W turnieju półfinałowym lublinianki pokonują kolejno: Start Lublin 69:37 (39:17), Orlęta Radom 69:22 (22:16) i AZS Rzeszów 70:42 (30:16), a w rundzie rewanżowej — Start 50:33 (30:13), Orlęta 60:35 (26:15) i AZS 54:33 (32:18). W finałowym turnieju rozgrywanym w Poznaniu w dniach 22—24 kwietnia 1966 r. AZS zajmuje II miejsce za AZS Poznań i obok zwyciężczyń turnieju kwalifikuje się w szeregi ekstraklasy państwowej. W turnieju poznańskim lublinianki uzyskały następujące rezultaty:

REPREZENTANTKA POLSKI ANNA SZAWARSKA-CZOPEK W AKCJI NA KOSZ POZNAŃSKIEGO LECHA. Z LEWEJ D. STRÓŻYNA

Z MECZU AZS LUBLIN — GTS WISŁA KRAKÓW (GRUDZIEŃ 1971). Z LEWEJ DANUTA KUCHTA (AZS), OBOK — BYŁA REPREZENTANTKA POLSKI IRENA GÓRKA-SZAFLIK (WISŁA)

Z MECZU AZS LUBLIN — POLONIA WARSZAWA. W WYSKOKU TERESA BANACH. OBOK OD LEWEJ: EWA POLOWA (AZS), LUDWIKA SZYMAŃSKA (POLONIA), WIESŁAWA KANIEWSKA (POLONIA), HELENA OLECH (AZS) I IZABELA MŁYNARCZYK (POLONIA)

I-LIGOWY ZESPÓŁ KOSZYKÓWKI KOBIET AZS LUBLIN W SEZONIE 1971/1972. W RZĘDZIE GÓRNYM OD LEWEJ: EWA GÓRNIK, TERESA BANACH-BRZOZOWSKA, HELENA OLECH, EWA POLOWA, ANNA SZAWARSKA-CZOPEK, TRENER ZESPOŁU — JULIAN FIALA, ZOFIA CHUDZIŃSKA, DANUTA KUCHTA, ANNA PLEBANEK. W RZĘDZIE DOLNYM OD LEWEJ: IWONA FIALA, GRAŻYNA JASIŃSKA, BARBARA CHADAJ, BRONISŁAWA SZPONAR, JADWIGA SIEMION. FOTO: ANDRZEJ KOLEŚNIKOW

AZS Poznań — AZS Lublin	62:47 (29:13)
AZS Lublin — AZS Gdańsk	45:40 (28:18)
AZS Lublin — Czarni Szprotawa	52:45 (27:16)

Na poznański sukces złożył się wysiłek trenera Ryszarda Kistera, kierownika drużyny Andrzeja Tłuczkiewicza i zawodniczek: Białoch, Borkowskiej, Chlebińskiej, Chudzińskiej, Gierasińskiej, Juchniewicz, Kister, Kocur, Lizoń, Łucjan, Olech, Polowej, Szawarskiej i Zienkiewicz.

Rok 1966 okazał się bardzo szczęśliwy dla koszykarek lubelskiego AZS, bowiem obok uzyskania upragnionego awansu do ekstraklasy zdobyły one II miejsce w rozgrywanych w Lublinie Akademickich Mistrzostwach Polski (wyniki: AZS Wrocław 79:39 (45:23), AZS Kraków 52:43 (31:18), AZS AWF

Warszawa 61:77 (28:37), AZS Toruń 63:57 (32:22) i AZS Gdańsk 77:40 (40:24) i zdobyły wicemistrzostwo Polski juniorek na turnieju w Bydgoszczy, ulegając jedynie zespołowi poznańskiego AZS. Do najlepszych zawodniczek w zespole lubelskim należały: Lizoń, Szawarska, Chudzińska, Polowa i Kocur.

W rozgrywkach ekstraklasy w sezonie 1966/67 azetesianki odniosły tylko dwa zwycięstwa nad AZS Poznań 65:48 (34:22) i AZS Toruń 73:54 (24:28) i zostały zdegradowane do ligi międzywojewódzkiej.

W roku 1967 młode zawodniczki AZS powtórzyły ubiegłoroczny sukces, zdobywając — tym razem na turnieju w Poznaniu w dniach 20—22 października — tytuł wicemistrza Polski juniorek, po zwycięstwach nad zespołami ŁKS Łódź 67 : 44 (21 : 17) i Lech Poznań 61 : 46 (31 : 17) i porażce z AZS Poznań 41 : 52 (23 : 28).

W rozgrywkach ligi międzywojewódzkiej AZS zajął I miejsce i reprezentował Lubelszczyznę w walkach o awans do ekstraklasy. Po turnieju finałowym, rozgrywanym w Wałbrzychu w dniach 29—31 marca 1968 r. AZS pokonał kolejno: AZS Gdańsk 48 : 35 (10 : 15), Narew Łapy 65 : 53 (32 : 29) Unię Wałbrzych 58 : 37 (20 : 20) i ponownie awansował do ekstraklasy. W wałbrzyskim turnieju punkty dla AZS uzyskały: Szawarska 53, Lizoń 34, Olech 31, Chudzińska 29, Polowa 14, Kister 8, Kocur 2. Tę zasadniczą siódemkę uzupełniały jeszcze: Chlebińska, Gierasińska, Kuchta, Tymochowicz i Zajączkowska.

Rozgrywki ligowe w sezonie 1968/1969 zakończyły akademiczki na IX pozycji (po 7 zwycięstwach). Barw AZS broniły: Adamczyk, Banach, Chudzińska, Frąk, Gierasińska, Kister, Kuchta, Lizoń, Olech, Polowa, Szawarska, Tymochowicz, Zajączkowska. Kierownictwo sekcji spoczywało w rękach pp. Stanisława Romanicy, Andrzeja Szawarskiego i Stanisława Czopka. Trenerem zespołu (do 15 lutego 1969 r.) był Ryszard Kister. Później zajęcia z pierwszym zespołem prowadzili Leszek Rouppert i Julian Fiala.

Duży sukces odniosły lublinianki w turnieju o puchar ZG AZS, rozgrywanym w Lublinie w dniach 8—12 października 1969 r. I drużyna zajęła ostatecznie II miejsce w turnieju [wyniki: AZS Gdańsk 109 : : 37 (45 : 20), AZS Warszawa 50 : 80 (15 : 43), Wissenschaft Halle 67 : 36 (34 : 22), AZS Kraków 60 : 31 (29 : 22)], natomiast II zespół AZS Lublin wyprzedził AZS Gdańsk. Królową strzelczyń została Szawarska (AZS I) 112 pkt. przed I. Fialą (AZS II) 101 pkt.

Przystępując do rozgrywek ekstraklasy w sezonie 1969/70 akademiczki stanęły przed bardzo trudnym zadaniem. Na wniosek GKKFiT postanowiono zmniejszyć ilość drużyn występujących w I lidze do 8. Ekstraklasę musiały więc opuścić w tym sezonie aż 4 zespoły. Lublinianki mimo odniesienia 9 zwycięstw znalazły się na IX zagrożonej spadkiem do klasy niższej — pozycji i musiały opuścić szeregi ligowe. Należy dodać, że dwie zawodniczki — Anna Szawarska-Czopek i Teresa Banach zostały powołane do 18-osobowej kadry Polski, przygotowującej się do mistrzostw Europy w Holandii. Po odejściu do ŁKS Łódź Danuty Lizoń-Błaszczyk i zakończeniu bogatej kariery sportowej przez Urszulę Kister — barw AZS w rozgrywkach ligowych broniły: Banach, Chudzińska, B. Fiala, Frąk, Jarecka, Jasińska, Kowalczyk, Kuchta, Olech, Polowa, Szawarska-Czopek, Tomaszewicz. Trenerem zespołu był Julian Fiala, a kierownikiem — Zbigniew Jarosz.

W rozgrywkach II ligi państwowej AZS Lublin wyprzedził najgroźniejszego rywala — zespół AZS Toruń i wywalczył kolejny awans do ekstraklasy. Należy nadmienić, że sukces ten był tym cenniejszy, bo odniesiony w mocno osłabionym składzie. W rozgrywkach nie wystąpiły bowiem ze względów rodzinnych: Anna Szawarska-Czopek i Teresa Banach--Brzozowska, a Maria Jarecka zmieniła barwy klubowe.

W sezonie 1971/72 akademiczki zaprezentowały niestety niezbyt równą formę i po niezwykle cennych zwycięstwach, np. z wielokrotnymi mistrzyniami Polski Wisłą Kraków 62 : 54 (37 : 23), przyszły niespodziewane porażki, w wyniku których nasz zespół musiał —

obok krakowskiej Korony — opuścić ekstraklasę. W porównaniu z poprzednimi sezonami w zespole nie nastąpiły zasadnicze zmiany (zakończyła karierę sportową Teodozja Kowalczyk), a pozytywnym akcentem było wprowadzenie do pierwszego zespołu utalentowanych juniorek: Fiali, Chadaj, Siemion, Plebanek i Górnik.

W latach 1968—1972 AZS Lublin rozegrał szereg spotkań międzynarodowych z zespołami: La Gerbe Montceau-les-Mines, FC Lyon, DEAC Debreczyn, Wissenschaft Halle, Akademik Sofia, Uniwersytet Taszkent, Reprezentacja Belgradu, SC Wissenschaft Lipsk, Lokomotiva Trutnov, Reprezentacja Brześcia, Universitatea Iasi.

Organizowany w dniach 21—23 stycznia 1972 r. międzynarodowy turniej koszykówki zakończył się zasłużonym sukcesem lubelskich koszykarek. Pokonały one kolejno CS Universitatea Iasi 63 : 53 (29 : 24), Znicz Pruszków 71 : 59 (43 : 33) i AZS Warszawa 54 : 52 (22 : 27) i zajmując I miejsce uświetniły inaugurację obchodów 50-lecia lubelskiego AZS. Anna Szawarska-Czopek została najlepszą zawodniczką turnieju, zdobywając także najwięcej punktów (60). Pozostałe nagrody indywidualne zdobyły: Georgeta Gumeniuc (najlepsza egzekutorka rzutów wolnych) i Otilia Apostol (najlepsza rozgrywająca turnieju).

Akademiczki zanotowały w ubiegłym sezonie również wiele sukcesów indywidualnych. Anna Szawarska-Czopek jest aktualną reprezentantką Polski seniorek, Ewa Polowa — członkinią kadry młodzieżowej, a Iwona Fiala — kadry juniorek. Wszystkie te zawodniczki oraz Zofia Chudzińska wchodzą w skład kadry uniwersjadowej AZS. A. Szawarska-Czopek i I. Fiala występowały w akademickiej reprezentacji Polski na turnieju we Francji.

W zbliżającym się sezonie akademiczki będą występowały w grupie „A" II ligi, a do pierwszego zespołu trener mgr Julian Fiala powołał: Banach, Chadaj, Chudzińską, I. Fialę, Górnik, Kuchtę, Łukasik, Siemion, Szawarską, Szponar, Plebanek. Kierownictwo sekcji spoczywa nadal w rękach niezwykle ofiarnego działacza Zbigniewa Jarosza. Zajęcia z drużynami młodzieżowymi prowadzą mgr Andrzej Strzycharzewski i Anna Szawarska-Czopek.

KOSZYKÓWKA MĘŻCZYZN

W 1925 roku azetesiacy własnoręcznie wybudowali boisko do gier małych przy ul. Lipowej. Posiadanie własnego obiektu pozwoliło na powołanie sekcji piłki ręcznej, która początkowo obejmowała sekcje siatkówki i koszykówki. Sekcja koszykówki mężczyzn już w 1926 r .awansuje do klasy „A" stając w rzędzie najlepszych drużyn lubelskich.

W roku 1938 lubelskiemu AZS powierzono organizację Akademickich Mistrzostw Polski w koszykówce mężczyzn. Zawody organizowane pod protektoratem wojewody lubelskiego Jerzego de Tramecourta i rektora KUL prof. dr Antoniego Szymańskiego przyniosły lublinianom nie tylko sukcesy organizacyjne ale przede wszystkim sportowe. Akademickie drużyny uczestniczące w turnieju — Kraków, Lublin, Lwów, Poznań, Warszawa, Wilno — podzielono na dwie grupy, w których spotkania rozgrywano systemem „każdy z każdym". Po zwycięstwach nad Krakowem i Warszawą lublinianie zajęli pierwsze miejsce w swojej grupie. W spotkaniu o I miejsce AZS Lublin pokonał bardzo silny zespół AZS Wilno 42 : 31 (29 : 29) i tym samym zdobył zaszczytny tytuł Akademickiego Mistrza Polski. Barw AZS w tych mistrzostwach bronili: Aleksander Bronowski, Stanisław Chromcewicz, Zdzisław Czubaszek, Bolesław Dąbkowski, Feliks Drewnowski, Józef Izdebski. Lech Krajewski, Wiktor Piątkowski (pełniący równocześnie funkcje trenera zespołu), Stanisław Pęczalski i Leszek Rudziński.

Po sukcesie w Akademickich Mistrzostwach Polski koszykarze AZS zakończyli bez porażki mistrzostwa okręgu (7 marca 1939 r.) kwalifikując się do półfinałów mistrzostw Polski, rozgrywanych we Lwowie w dniach 12—14 marca 1939 r. Po nieznacznych porażkach z Wisłą Kraków 32 : 40 (19 : 14) (w meczu tym punkty dla AZS zdobyli: Kwietniak 13, Piątkowski 7, Chromcewicz i Bocian po 4, Pęczalski 3, Drewnowski 1) i AZS Lwów 35 : 40 (18 : 16) (punkty: Kwietniak 14, Piątkowski 7, Drewnowski 6, Pęczalski 4, Bronowski i Chromcewicz po 2) drużyna lubelska odpadła z dalszych walk, uzyskując jednak bardzo wysokie oceny specjalistów koszykówki. Potwierdzeniem takiej opinii była chęć rozegrania w Lublinie towarzyskich spotkań z AZS-em przez czołowy zespół Polski KPW Poznań.

Zawierucha wojenna nie pozwoliła na kontynuowanie sukcesów. Wśród azetesiaków, którym nie dane było przeżyć znalazł się także koszykarz Stanisław Pęczalski. Zmarł on po przesłuchaniach w gmachu gestapo „Pod zegarem".

Pieczołowicie przechowywany w latach okupacji sprzęt sportowy umożliwił rozpoczęcie działalności sportowej bezpośrednio po wyzwoleniu Lublina — i zanim jeszcze nastąpiło oficjalne reaktywowanie Związku — akademicy rozegrali już towarzyskie spotkanie w koszykówce z lokalnym rywalem „Lublinianką". Po tym spotkaniu, które zakończyło się wynikiem remisowym 36 : 36 (14 : 21) AZS wygrywa z O.S.A. Chełm 19 : 14 (12 : 6), WKS Unią Lublin

33 : 17 (19 : 13) i WKS OSI 89 : 7 (37 : 2). Barw AZS w tym okresie bronili: Cynke, Czubaszek, Drewnowski, Izdebski, Krajewski, Kurant, Kwiatkowski, Pęczalski, Sobocki, K. Strycharzewski, Wysocki i inni.

W eliminacjach do mistrzostw Polski w 1946 r. AZS przegrał kolejno z Lublinianką 34 : 48, Społem Warszawa 16 : 42 (w barwach Społem występowali znani reprezentanci Polski — Maleszewski, Jaźnicki, Popiołek) i Zjednoczonymi Łódź 22 : 36, w wyniku czego nie zakwalifikował się do dalszych walk.

W latach czterdziestych do czołowych koszykarzy klubu — obok wyżej już wymienionych — należeli także: Adamowicz, Bielewicz, Bień, Boluk, Dudzik, Forysiak, Garbalski, Herman, Kalbarczyk, Kister, Meizner, Mydlarski, Nadworski, Polakowski, Puchniarski, Respond, Rudziński, Skolimowski, Włodarczyk, Wronowski. Prawie wszyscy ci zawodnicy bronili barw AZS-u także w siatkówce i szczypiorniaku. Ten okres działalności sekcji koszykówki AZS charakteryzowała bardzo zacięta i ze zmiennym szczęściem prowadzona walka z Lublinianką o supremację na Lubelszczyźnie.

W latach pięćdziesiątych daje się odczuć w sekcji koszykówki brak kadry trenerskiej. Czasowo zatrudnieni byli: Zdzisław Niedziela, Zdzisław Żydek i J. Szczepański. Sytuacja uległa radykalnej zmianie z chwilą rozpoczęcia pracy w sekcji — od połowy lutego 1959 r. — przez absolwenta AWF mgr Andrzeja Prędkiewicza. Rozwinął on prawidłową pracę szkoleniową w sekcji opierając pierwszą drużynę na własnych wychowankach. Koszykówka staje się coraz bardziej popularna wśród braci akademickiej. Do wzrostu popularności tej dyscypliny sportu przyczyniają się także interesujące rozgrywki ligi międzyuczelnianej, spartakiady międzywydziałowe i międzyuczelniane oraz tradycyjne spotkania z innymi środowiskami akademickimi.

W latach sześćdziesiątych akademicy występują w lidze okręgowej, a od 1965 r. w lubelsko-kieleckiej lidze międzywojewódzkiej. W tym okresie w pierwszej drużynie występowali m. in.: Adamowicz, Bondarenko, Butrym, J. i W. Frąkowie, Galiński, Gibki, Eksterowicz, Fijałka, Fijałkowski, Horaczyński, Jurkiewicz, Karaś, Kędziora, Latkowski, Lecyk, Malik, Sadowski, Skrynicki, Szawarski, Szczepański, Szymański, Sygar, Zygmunt. Pierwszy sezon w lidze międzywojewódzkiej zakończyli akademicy na czwartej pozycji za Lublinianką, Motorem i Tęczą Kielce. Kierownikiem sekcji był bardzo aktywny działacz Tadeusz Karpiński. Duże sukcesy odnoszą juniorzy prowadzeni także przez trenera A. Prędkiewicza. Zdobywają oni mistrzostwo okręgu w sezonie 1965/66, a w styczniu 1966 r. — Puchar Prezesa OZKosz Lublin, zwyciężając w turnieju noworocznym kolejno: — w eliminacjach Baildon Katowice 75 : 46 (40 : 17) i MKS Lublin 70 : 65 (39 : 34), a w finale Społem Łódź 68 : 58 (34 : 20).

Dużym sukcesem zakończyło się finałowe spotkanie spartakiady miejskiej w 1966 r., w którym AZS pokonał beniaminka ekstraklasy Lubliniankę 53 : 51 (26 : 28). Czołowi zawodnicy AZS — Bogdan Lecyk i Zbigniew Sygar zostali powołani w 1966 r. do kadry juniorów. Występując w reprezentacji Polski juniorów podczas turnieju w Koszalinie Bogdan Lecyk został królem strzelców zobywając 55 punktów.

W następnych sezonach AZS reprezentował Lubelszczyznę w walkach o wejście do II ligi. Spotkania eliminacyjne w sezonach 1967 i 1968 zakończyły się jednak niepowodzeniem.

W wyniku nieporozumień powstałych między Zarządem Klubu a trenerem A. Prędkiewiczem, ten zasłużony dla akademickiej koszykówki szkoleniowiec i wychowawca zwolnił się z pracy w sekcji w dniu 30 września 1968 r. Pracę w sekcji rozpoczyna Leszek Rouppert — będąc równocześnie czynnym zawodnikiem. Akademicy zajęli I miejsce w lidze okręgowej, przebrnęli przez półfinałowy turniej o wejście do II ligi w Kielcach, a w turnieju finałowym rozgrywanym w Poznaniu w dniach 11—13 kwietnia 1969 r. zajęli II miejsce i wraz z Wartą Poznań uzyskali upragniony awans do II ligi państwowej. Przez trzy kolejne sezony AZS występował

KOSZYKARZE AZS LUBLIN — AKADEMICKI MISTRZ POLSKI NA ROK 1938. STOJĄ OD LEWEJ: STANISŁAW CHROMCEWICZ, FELIKS DREWNOWSKI, WIKTOR PIĄTKOWSKI, SEKRETARZ ZARZĄDU ZOFIA KOSIŃSKA, WICEPREZES STANISŁAW ROMANICA, STANISŁAW PĘCZALSKI, LESZEK RUDZIŃSKI I JÓZEF IZDEBSKI

---

w szeregach II-ej ligi. W ostatnim sezonie zajął jednak przedostatnie miejsce w ligowej tabeli i został zdegradowany do klasy niższej.

Poniższe zestawienie uwzględnia w kolejnych rubrykach ilość zdobytych punktów w rozgrywkach II ligowych, ilość rozegranych spotkań i średnią ilość punktów zdobytych w jednym meczu i ilość sezonów rozgrywanych w lidze.

	pkt.	meczy	pkt.	sez.
1. Arkadiusz Derwisz	727	58	12,5	3
2. Stanisław Rupar	624	38	16,4	2
3. Henryk Sadowski	621	55	11,3	3
4. Waldemar Usidus	317	39	8,1	3
5 Leszek Rouppert	256	20	12,8	2
6. Mieczysław Woleń	215	28	7,6	2
7. Krzysztof Chabrowski	213	53	4	3
8. Piotr Tefelski	189	45	4,2	3
9. Zbigniew Sygar	171	22	7,7	2
10. Mladen Welinow	165	26	6,3	2
11. Jerzy Chytła	143	21	6,8	1
12. Roman Ślączka	133	16	8,3	1
13. Wiesław Marzec	128	43	3	3
14. Bogdan Drozd	111	33	3,3	2
15. Andrzej Grissbach	49	10	4,9	1
16. Leszek Marzec	39	11	3,5	1
17. Stanisław Paszczyk	23	6	3.9	1
18. Marek Pochwałowski	22	6	3.6	1
19. Andrzej Drożdżyk	16	5	3,2	1
20. Marian Banaszkiewicz	12	9	1,3	2
21. Marian Ciechoński	10	6	1,6	2
22. Adam Chowaniec	4	1	4,0	1
23. Andrzej Miernowski	4	2	2,0	1
24. Krzysztof Smoluchowski	2	1	2,0	1
25. Waldemar Cybulak	2	2	1,0	1
26. Ryszard Walawender	0	1	0	1
27. Andrzej Turski	0	3	0	1

DRUŻYNA, KTÓRA WYWALCZYŁA II-LIGOWY AWANS. STOJĄ OD LEWEJ: LESZEK ROUPPERT, ANDRZEJ PAWŁOWSKI, MAREK POCHWAŁOWSKI, ADAM CHOWANIEC, ROMUALD EKSTEROWICZ, JERZY SZCZEPAŃSKI, HENRYK SADOWSKI, EDMUND CZERWIŃSKI, ANDRZEJ GUTEK, ANDRZEJ MIERNOWSKI. NA ZDJĘCIU BRAK: WALDEMARA USIDUSA, MIECZYSŁAWA WOLENIA, ANDRZEJA POLOWEGO I KRZYSZTOFA SMOLUCHOWSKIEGO

W latach 1968—1972 akademicy rozegrali szereg spotkań międzynarodowych. Oto ich chronologiczne zestawienie:

	Data	Miejsce	Przeciwnik	Wynik
1.	16.10.1968	Lublin	Septemwri Sofia	51:77 (28:41)
2.	21.05.1969	Lublin	DEAC Debreczyn	72:51 (37:21)
3.	23.05.1969	Lublin	DEAC Debreczyn	84:66 (48:29)
4.	18.09.1969	Poznań	Politechnika Brašov	63:75 (29:42)
5.	19.09.1969	Poznań	Akadem. Reprez. NRD	59:78 (26:32)
6.	24.09.1969	Debreczyn	DEAC	65:40 (30:23)
7.	26.09.1969	Debreczyn	DASE	75:72 (32:32)
8.	14.11.1969	Lublin	VIF Sofia	81:86 (45:45)
9.	1.09.1970	Neseber	Atletas Kowno	53:73 (31:37)
10.	5.09.1970	Neseber	Uniwersytet Sofia	57:48 (17:15)
11.	6.09.1970	Neseber	Atletas II Kowno	39:87 (22:29)
12.	8.09.1970	Neseber	Atletas Kowno	43:83 (19:28)
13.	10.09.1970	Neseber	Uniwersytet Sofia	51:77 (25:35)
14.	12.09.1970	Neseber	Uniwersytet Sofia	41:40 (15:22)
15.	7.10.1970	Lublin	VIF Sofia	79:70 (37:42)
16.	9.10.1970	Lublin	VIF Sofia	58:89 (30:48)
17.	12.10.1970	Lublin	Balkan Botevgrad	48:76 (28:37)
18.	9.01.1971	Tarnobrzeg	VŽKG Ostrava	88:97 (38:57)
19.	15.05.1971	Lublin	Lokomotiva Trutnov	95:55 (38:25)
20.	16.05.1971	Lublin	Lokomotiva Trutnov	104:82 (51:31)
21.	6.09.1971	Neseber	WSSI Sofia	113:63 (42:26)
22.	8.09.1971	Neseber	WSSI Sofia	85:47 (35:24)
23.	12.09.1971	Neseber	WSSI Sofia	104:45 (54:23)
24.	15.09.1971	Burgas	Czernomoriec	86:91 (41:44)
25.	17.09.1971	Sofia	VIF	67:84 (41:36)
26.	18.09.1971	Sofia	VIF	61:69 (35:33)

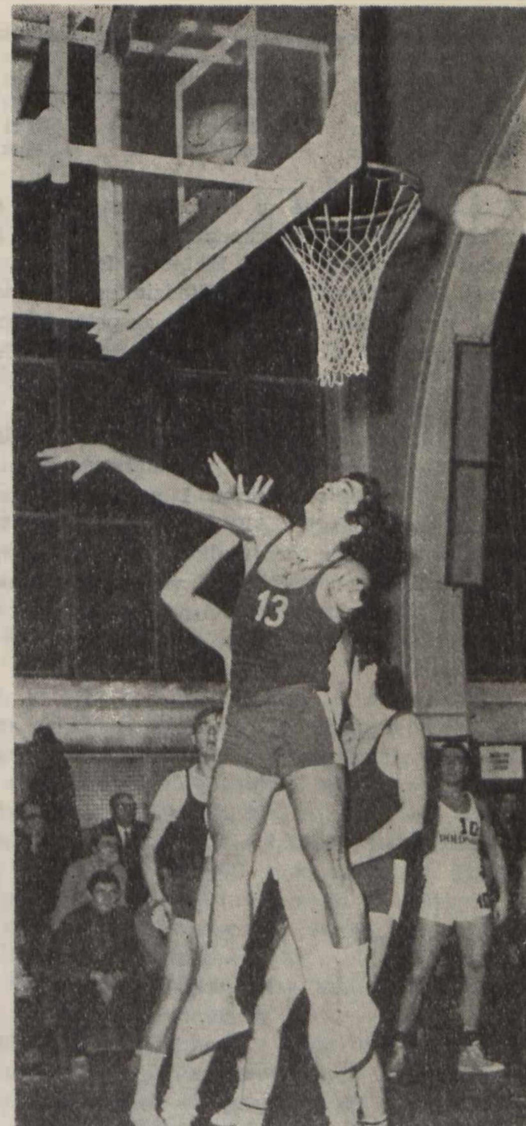
ZESPÓŁ AZS LUBLIN W II-LIGOWYM SEZONIE 1971/1972. STOJĄ OD LEWEJ: WIESŁAW MARZEC, ANDRZEJ TURSKI, LESZEK MARZEC, ROMAN ŚLĄCZKA, TRENER LESZEK ROUPPERT, STANISŁAW RUPAR, ARKADIUSZ DERWISZ, PIOTR TEFELSKI, ANDRZEJ GRISSBACH. W RZĘDZIE DOLNYM OD LEWEJ: HENRYK SADOWSKI, KRZYSZTOF CHABROWSKI, BOGDAN DROZD I KRZYSZTOF PAWŁOWSKI. NA ZDJĘCIU BRAK WALDEMARA USIDUSA, MLADENA WELINOWA I MARIANA BANASZKIEWICZA

Z MECZU O MISTRZOSTWO II LIGI — AZS LUBLIN — START LUBLIN. STOJĄ OD LEWEJ: STANISŁAW RUPAR, JERZY CHYTŁA, KRZYSZTOF CHABROWSKI, WALDEMAR USIDUS, TRENER LESZEK ROUPPERT, HENRYK SADOWSKI

ZESPÓŁ AZS LUBLIN W TURNIEJU Z OKAZJI 50-LECIA AZS POZNAŃ (1969). STOJĄ OD LEWEJ: ZBIGNIEW SYGAR, KRZYSZTOF CHABROWSKI, WIESŁAW MARZEC, ARKADIUSZ DERWISZ, ADAM CHOWANIEC, JERZY SOKOŁOWSKI, HENRYK SADOWSKI, LESZEK ROUPPERT. W RZĘDZIE DOLNYM OD LEWEJ: PIOTR TEFELSKI, ANDRZEJ MIERNOWSKI, ANDRZEJ POLOWY I KRZYSZTOF SMOLUCHOWSKI

Z MECZU O PUCHAR POLSKI AZS LUBLIN — POLONIA WARSZAWA — W WYSKOKU KAPITAN ZESPOŁU WALDEMAR USIDUS, OBOK Z LEWEJ ARKADIUSZ DERWISZ, Z PRAWEJ ROMAN ŚLĄCZKA

27.	19.09.1971	Bukareszt	IEFC	112:134 (46:58)
28.	1.10.1971	Toruń	Akademik Plovdiv	66:95 (34:45)
29.	9.10.1971	Lublin	Pieksamaki	100:59 (52:29)
30.	20.10.1971	Lublin	VIF Sofia	85:92 (42:44)
31.	23.10.1971	Lublin	VIF Sofia	87:81 (41:36)
32.	19.06.1972	Lublin	VŻKG Ostrava	99:82 (46:33)

W ostatnim okresie w skład kierownictwa sekcji koszykówki mężczyzn wchodzili: dyr. Lucjan Fidor, Zdzisław Kasprzak, mgr Elżbieta Rouppert, mgr Andrzej Miernowski, mgr Włodzimierz Szymański. Zajęcia prowadzili: z pierwszym zespołem mgr Leszek Rouppert i z zespołem juniorów mgr Henryk Sadowski, opiekę lekarską sprawował lek. med. Henryk Kasprzak

W ramach obchodów 50-lecia AZS Lublin w dniach 16—18 czerwca br. zorganizowano międzynarodowy turniej, w którym I miejsce zajęła Lublinianka wyprzedzając AZS, Avię Świdnik i VZKG Ostrava. Akademicy przegrali w pierwszym meczu z Lublinianką 60 : 68 (35 : 37), a następnie pokonali Avię 65 : 50 (22 : 31) i VZKG 99 : 82 (46 : 33).

W sezonie 1972/73 pierwszy zespół koszykarzy będzie uczestniczył w rozgrywkach ligi międzywojewódzkiej Białystok—Kielce—Lublin—Warszawa. AZS będzie także reprezentowany w rozgrywkach ligi okręgowej, juniorów i młodzików. Trener Leszek Rouppert będzie miał do dyspozycji następujących zawodników: Marian Banaszkiewicz, Waldemar Cybulak, Krzysztof Chabrowski, Arkadiusz Derwisz, Bogdan Drozd, Leszek Marzec, Wiesław Marzec, Roman Miśniakiewicz, Tadeusz Kontek, Marek Pochwałowski, Krzysztof Pawłowski, Piotr Tefelski, Andrzej Turski, Waldemar Usidus, Mladen Welinow.

W chwili obecnej zawodnicy Arkadiusz Derwisz i Stanisław Rupar są członkami kadry uniwersjadowej AZS. Ten ostatni uczestniczył w międzynarodowym turnieju we Francji, z udziałem zespołów: ASSU Francja, AS Monaco, Akademicka Reprezentacja Polski. W skład poszerzonej kadry AZS wchodzą także — Piotr Tefelski i Wiesław Marzec.

LEKKA ATLETYKA

Sekcja lekkiej atletyki była jedną z pierwszych sekcji sportowych, w oparciu o którą rozpoczął działalność lubelski AZS. Jej pierwszym opiekunem był inicjator powołania do życia klubu sportowego zrzeszającego młodzież akademicką — Tadeusz Jaworowski.

W roku 1923 lekkoatleci zanotowali pierwsze sukcesy na arenie ogólnopolskiej. Na rozgrywanych w lipcu w Krakowie pierwszych Akademickich Mistrzostwach Polski lublinianin Kozioł zdobył złote medale i tytuły Akademickiego Mistrza Polski w pchnięciu kulą i rzucie dyskiem. Zawodnicy lubelskiego AZS brali następnie udział w lekkoatletycznych mistrzostwach Polski, które odbyły się w Warszawie. Kolejny sukces zanotował na swoim koncie Kozioł plasując się na III pozycji w rzucie dyskiem. Inni lekkoatleci np. Sławiński, Gralewski, Dzwonkowski, Gąsiorowski czy Ostaszewicz znajdowali się w czołówce Lubelszczyzny.

W rok później przedstawiciel sekcji lekkiej atletyki dziesięcioboista Kazimierz Dzwonkowski został powołany do reprezentacji Polski.

Kolejne sukcesy odnieśli lubelscy azetesiacy na Akademickich Mistrzostwach Polski w 1927 r. Tadeusz Żwoliński zajął I miejsce w skoku wzwyż, Eugeniusz Stasiak I miejsce w rzucie dyskiem, Kazimierz Dzwonkowski I miejsce w skoku wzwyż z miejsca, a Bolesław Wróblewski II miejsca w biegach na 200, 400, 800 m i w sztafecie olimpijskiej. Lekkoatleci AZS odnosili wiele sukcesów w tradycyjnych biegach dookoła Lublina. Warto odnotować tu czołowe lokaty Rucińskiego, Florkiewicza, Wróblewskiego, Tomaszewskiego, Dzwonkowskiego czy Lewandowskiego.

W latach trzydziestych dobre tradycje sekcji lekkiej atletyki podjęli: Olszewski, St. i Cz. Pęczalscy, Wojciechowski (Pelikan), Kiszczyński, Goździk, Ciechoński, Kiedrowski, Gdula, Stołecki, Bienia, Falkowski, Krajewski, Chromcewicz. W mistrzostwach okręgu w 1938 r. AZS zajmuje ze 189 punktami II miejsce za Orlętami Dęblin (w zespole tym pierwszoplanową postacią był W. Gąssowski). Lekkoatleci AZS zajęli szereg pierwszych miejsc ustanawiając przy tym rekordy okręgu, tak np. 400 m — Krajewski 55,1 sek., 800 m — Lis 2,03,5, 110 m przez płotki St. Pęczalski — 19 sek., rzut oszczepem Trzepacz 45,96 m, skok wzwyż St. Pęczalski — 170 cm. Posiadaczem rekordu okręgu w skoku o tyczce był także azetesiak Kiszczyński (321 cm). W konkurencjach kobiecych wyróżniały się Bieluszko, Kiszczyńska i Michułkówna-Reinholz.

Lekkoatleci AZS należeli także w okresie powojennym do czołówki Lubelszczyzny. W 1947 roku zdobyli oni mistrzostwo okręgu. Do tego sukcesu walnie przyczynili się: Trębicka, Zofia i Jadwiga Skarżyńskie, „Irena", „Lena", Zbrojanka, Leoniuk, Starnawska, Zielińska, Kwiatkowska, Rosówna, Turczański, Łasic, Niedzielski, Tomasik, Kostrzewa, Kister, Piątek, Trautman, Jędrzejak, Pakulnis, Rübenbauer, Be-

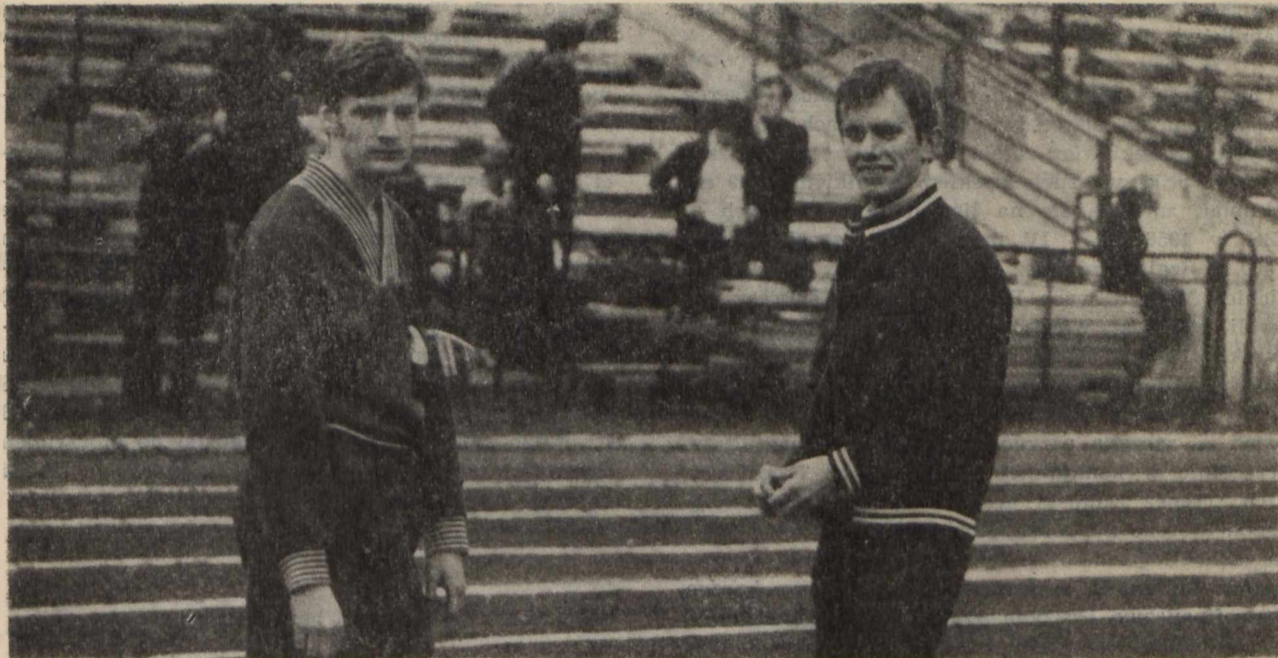
SEKCJA LEKKIEJ ATLETYKI AZS LUBLIN POD KONIEC LAT DWUDZIESTYCH

1938 R. — 200 M PRZEZ PŁOTKI. FINISZUJĄ WACŁAW GOŹDZIK I LECH KRAJEWSKI

CZOŁOWY BIEGACZ LUBELSKIEGO AZS — HENRYK MARCELA

SKOCZKOWIE ANDRZEJ SONTAG I WŁADYSŁAW DOMASZEWICZ PODCZAS ZAWODÓW NA STADIONIE WKS „LUBLINIANKA"

TRENER WIESŁAW DOLIŃSKI I CZOŁOWA SPRINTERKA KLUBU ELŻBIETA STĘPNIAK

ANDRZEJ SONTAG. WICEMISTRZ POLSKI STARSZYCH JUNIORÓW 1971 R. W SKOKU W DAL Z WYNIKIEM 735 CM. REPREZENTANT POLSKI W MECZACH Z NRD I NRF

BIBLIOTEKA UMCS LUBLIN

reźnicki, Wronowski (V na ogólnopolskiej liście oszczepników), Firsowicz, Zalewski i Litwiński.

Zawodnicy sekcji lekkiej atletyki odnosili szereg indywidualnych sukcesów także w latach pięćdziesiątych. Iwaszkiewicz zajęła II miejsce na Mistrzostwach Polski w rzucie dyskiem wynikiem 40,39 m; Jakubiak znalazła się na listach 10 najlepszych w AZS w 1956 r. — IV miejsce w biegach na 400 i 800 m (zajęła również te same lokaty na Akademickich Mistrzostwach Polski); poważne sukcesy notowali biegacze: Więckowski, Marcela, Kopeć, Tarkowski, Hempel oraz oszczepniczka Żminkowska.

W październiku 1958 r. rozpoczyna pracę w sekcji mgr Wiesław Doliński. Praca — początkowo społeczna — zaczyna przynosić bardzo dobre rezultaty, szczególnie w konkurencjach skokowych i sprinterskich. Trener Doliński grupuje wokół siebie młody zespół, którego nie zrażają trudności obiektowe (sekcja lekkoatletyczna AZS korzystała gościnnie ze stadionów Lubliniaki i Startu), sprzętowe czy bardzo często finansowe. Drużyna AZS w latach sześćdziesiątych zaliczana jest obok „Startu" do czołowych ekip naszego okręgu.

Do zajęcia takiej pozycji przyczynili się trenerzy mgr Wiesław Doliński, Mirosław Tucewicz, i Honorat Wiśniewski, oraz zawodnicy: Cierpicka, Kultys, Bartoszewicz, Szkałuba, Drążek, Mierzwa, Pomorska, Bata, Morow, Paczyński, Paluch, Domaszewicz, Chmielewski, Gąsiorowski, Furgał, Sowiński, Gierasiński, Dziedzic, Poziomkowski, Szacoń, Krystyniecki, Cwanek, Matusik.

W 1967 r. nastąpił kryzys w sekcji po przejściu trenera M. Tucewicza z zawodnikami do „Startu". Trudu reaktywowania sekcji podjął się W. Doliński z jedynym doświadczonym zawodnikiem, który pozostał w sekcji — Henrykiem Marcelą (biegał dystanse od 400 m do 3000 m z przeszkodami).

W jakiś czas później trener M. Tucewicz powrócił do AZS i działalność szkoleniowa sekcji ograniczona do prowadzenia bloku konkurencji skokowych i szybkościowych prowadzona jest przez W. Dolińskiego i M. Tucewicza. Indywidualne sukcesy tej sekcji to włączenie Domaszewicza (3 występy w reprezentacji) i Cierpickiej do kadry narodowej i powołanie trenera W. Dolińskiego do centralnego szkolenia skoczków.

W ostatnim okresie szkoleniem centralnym objęci są A. Sontag (trójskok i skok w dal), G. Siewierska (sprinty). Oboje są zaliczani w III kwartale 1972 r. do kadry narodowej. Szkoleniem centralnym objęci byli także J. Drążek (1500 m), W. Domaszewicz (skok w dal), B. Cierpicka (skok wzwyż) i Cz. Borodziej (rzut oszczepem). Ta nieliczna reprezentacyjna grupa AZS zmniejszyła się w związku ze zmianą barw klubowych przez Cierpicką (AZS Kraków) i Drążek (Start Lublin). Połączenie z MKS stworzyło silną sekcję i doprowadziło do olbrzymich zmian w tabeli rekordów sekcji, które w chwili obecnej przedstawiają się następująco:

kobiety:

Konkurencja:	Nazwisko i imię:	Wynik:	Data:	Miejsce uzyskania:
100 m	Siewierska Grażyna	12,0 sek.	1971	Lublin
200 m	Siewierska Grażyna	24,7 sek.	1972	Warszawa
400 m	Siewierska Grażyna	58,7 sek.	1971	Lublin
800 m	Drążek Jadwiga	2.13,8 min.	1971	Puławy
1 500 m	Drążek Jadwiga	4.31,4 min.	1971	Warszawa
100 m pł.	Fik Anna	15,9 sek.	1972	Lublin
4 × 100 m	Gierasińska Elżbieta Leszczyńska Elżbieta Stępniak Elżbieta Siewierska Grażyna	48,9 sek.	1971	Puławy
w dal	Szkałuba Ewa	551 cm	1968	Puławy
wzwyż	Cierpicka Barbara	165 cm	1969	Kraków
kula	Smaga Maria	10,41 m	1968	Lublin
dysk	Delekta Krystyna	41,62 m	1971	Puławy
oszczep	Iwko Grażyna	36,71 m	1971	Puławy
5-bój	Szkałuba Ewa	3517 pkt.	1967	Lublin

mężczyźni:

100 m	Cieślak Karol	10,6 sek.	1970	Łódź
200 m	Cieślak Karol	22,0 sek.	1970	Łódź

400 m	Kwiatkowski Andrzej	49,8 sek.	1972	Brześć
800 m	Wiśniewski Honorat	1.57,8 min.	1966	Lublin
1000 m	Bata Artur	2.36,8 min.	1964	Lublin
1500 m	Bata Artur	3.59,0 min.	1964	Lublin
3000 m	Bata Artur	8.36,6 min.	1964	Lublin
5000 m	Bata Artur	15.01,0 min.	1964	Lublin
110 pł.	Gąsiorowski Adam	15,7 sek.	1966	Poznań
200 pł.	Sasak Włodzimierz	26,1 sek.	1967	Lublin
400 pł.	Sasak Włodzimierz	57,6 sek.	1967	Chorzów
3000 prz.	Bata Artur	9.21,2 min.	1964	Warszawa
4 × 100 m	Domaszewicz Władysław Krystyniecki Jan Jarzyna Marek Cieślak Karol	42,1 sek.	1970	Lublin
4 × 400 m	Jarzyna Marek Szukwiec Jerzy Słomka Zbigniew Kwiatkowski Andrzej	3.31,1 min.	1971	Puławy

w dal	Domaszewicz Władysław	757 cm	1971	Lublin
wzwyż	Jażdżewski Zenon	197 cm	1972	Warszawa
trójskok	Sontag Andrzej	16,01 m	1972	Lublin
tyczka	Dziedzic Henryk	392 cm	1964	Lublin
kula	Grzeszczyk Czesław	13,53 m	1964	Lublin
dysk	Grzeszczyk Czesław	42,62 m	1964	Lublin
oszczep	Borodziej Czesław	72,78 m	1971	Puławy
młot	Szacoń Stanisław	39,50 m	1966	Mielec
10-bój	Matusik Zygmunt	4662 pkt	1967	Chorzów

Na uwagę zasługuje jeszcze wynik Tadeusza Włodarczyka w skoku w dal 732 cm, którym ten zawodnik zdobył II miejsce na tegorocznych mistrzostwach Polski juniorów starszych.

SIATKÓWKA KOBIET

Sekcja siatkówki kobiet została utworzona na początku 1925 r. Siatkarki w pierwszych latach działalności sekcji nie poszły w ślady kolegów i nie zanotowały sukcesów na arenie ogólnopolskiej. Na Lubelszczyźnie walczyły one o prymat z siatkarkami WKS Unia, MKS i Klubu Sportowego Związku Strzeleckiego.

W mistrzostwach okręgu 1945/1946 akademiczki zajęły I miejsce wyprzedzając KS Leśniczankę i MKS. Po tym sukcesie przyszły zwycięstwa na arenie ogólnopolskiej, bowiem AZS znalazł się w gronie siedmiu zespołów, które w styczniu 1946 r. przystąpiły w Lublinie do finałowego turnieju o Mistrzostwo Polski. Poziom tego turnieju był niesłychanie wyrównany o czym najlepiej świadczy fakt, że o końcowej klasyfikacji decydował stosunek setów, gdyż aż cztery zespoły posiadały na swoim koncie po dwie porażki. Lublinianki uzyskały następujące wyniki z: AZS Warszawa 2 : 1 (15 : 10, 13 : 15, 15 : 13), KKS Pomorzanin Toruń 2 : 1 (13 : 15, 15 : 12, 15 : 9), KS Beskid Andrychów 1 : 2 (3 : 15, 15 : 12, 10 : 15), OMTUR Łódź 2 : 1 (14 : 16, 15 : 12, 16 : 14), Warta Poznań 0 : 2 (10 : 15, 13 : 15), RKS Marymont Warszawa 2 : 1 (11 : 15, 15 : 0, 15 : 5) i zajęły ostatecznie IV lokatę za Wartą, AZS Warszawa i Beskidem.

Do czołowych zawodniczek w okresie bezpośrednio poprzedzającym zakończenie działań wojennych należały. Frejowska, Sergiejówna, Krawcówna, Moziówna. Nieco później trzon zespołu stanowiły: Piechotówna, Kosińska, Modzelewska, Pomianowska, Kaszlejówna, Trębicka, Poliwkówna, Szczawińska, Kiszczyńska, Herb-Trzaskowska, Wojciechowska, Henkówna, Ząbkówna, Okońska, Kłosowska, Kompoltowicz i Kempna.

W 1948 r. AZS Lublin ponownie reprezentował okręg lubelski w rozgrywkach o tytuł mistrza Polski. Niestety tym razem azetesianki zakończyły rozgrywki już w półfinałach, bowiem po dwóch porażkach poniesionych w radomskim turnieju z AZS Warszawa 0 : 2 i KKS Poznań 1 : 2 wycofały się z dalszych gier.

W następnych latach dało się zauważyć obniżenie poziomu sportowego AZS. Zasadniczym tego powodem były trudności organizacyjne i brak środków finansowych na prowadzenie podstawowej nawet działalności. Także częste zmiany form pracy zarządów czy poszczególnych działaczy nie tworzyły odpowiedniego klimatu do osiągania wysokich rezultatów sportowych. Jedynym wówczas powodem do radości, dla licznych sympatyków AZS, były sukcesy Emilii Szczawińskiej, która startując już w barwach warszawskiego AZS (odbywała w Warszawie studia stomatologiczne) — występowała w reprezentacji Polski w siatkówce na Mistrzostwach Europy (1950, 1951), Mistrzostwach Świata w Paryżu (1952) oraz na Akademickich Mistrzostwach Świata.

FINALISTKI PIERWSZYCH POWOJENNYCH MISTRZOSTW POLSKI W SIATKÓWCE ROZGRYWANYCH W LUBLINIE W STYCZNIU 1946 R. AZS LUBLIN (Z EMBLEMATAMI), AZS WARSZAWA, WARTA POZNAŃ I KKS POMORZANIN TORUŃ

SIATKARKI AZS LUBLIN W PAWILONIE LUBLINIANKI — 1958 R. OD LEWEJ: BALCEREK, ŁYSOMIRSKA, SOBIESIAK, SOCHA, GOŁOBURDA, RAWSKA I TRENER KORPET

MISTRZYNIE POLSKI WYŻSZYCH UCZELNI — POZNAŃ 1959 R. STOJĄ OD LEWEJ: ANNA KLAUS, WALENTYNA BOROWIECKA, SYLWIA SOBIESIAK, BOŻENA SOCHA, TRENER ANDRZEJ KORPET, BOŻENA DZIURZYŃSKA, LILIANA WERTYŃSKA, URSZULA ZACHARSKA I ELŻBIETA GOŁOBURDA

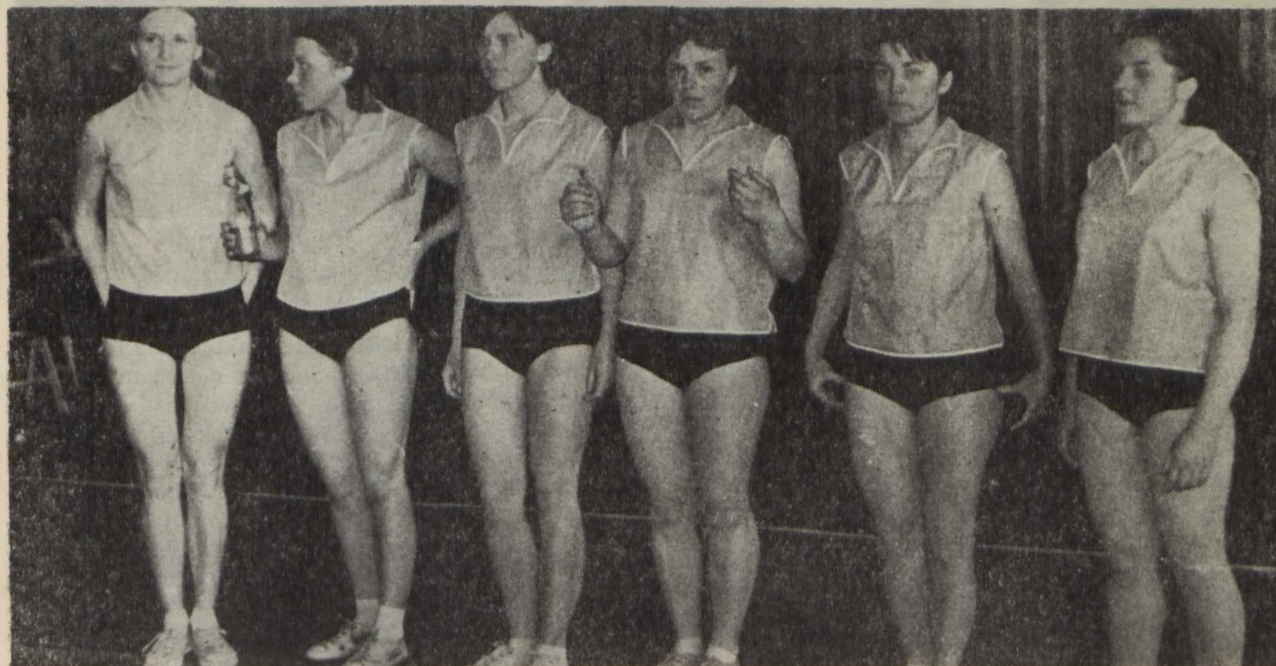

ZŁOTE MEDALISTKI WIEDEŃSKIEGO TURNIEJU W 1959 R. W RZĘDZIE GÓRNYM OD LEWEJ: KLAUS, SZEWCZYK, DOŁMATOW, TRENER KORPET, SOCHA, GOŁOBURDA, SOBIESIAK. W RZĘDZIE DOLNYM: CZAJKOWSKA, WERTYŃSKA I MALINOWSKA

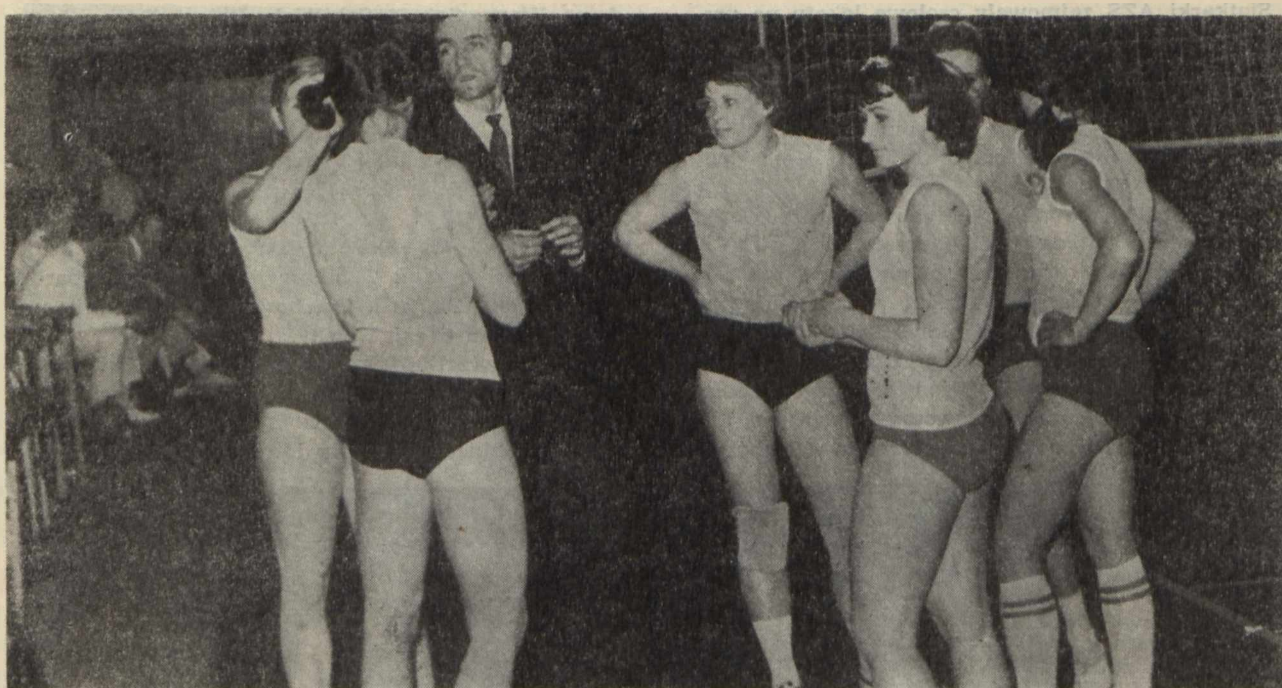
Siatkarki AZS zajmowały czołowe lokaty na prowadzonych przez Okręgowy Związek Piłki Ręcznej listach klasyfikacyjnych, tak np. w 1951 r. w dziesiątce znalazły się: Trzaskowska, Łabęcka, Wawerówna, H. Bilska, Okońska, Niemirska, a w 1954 r. Belcarz, Żminkowska, Kompoltowicz i Kossakowska.

Największy — bo międzynarodowy — sukces lat pięćdziesiątych był dziełem siatkarek AZS UMCS. W 1959 r. zdobyły one w Poznaniu nie tylko mistrzostwo Polski wyższych uczelni (w decydujących spotkaniach pokonały AM Kraków 3 : 2 i UAM Poznań 3 : 1), ale także prawo reprezentowania Polski na Światowym Festiwalu Młodzieży w Wiedniu. Barw AZS Lublin broniły wówczas: Walentyna Borowiecka, Bożena Dziurzyńska, Elżbieta Gołoburda, Anna Klaus, Sylwia Sobiesiak, Bożena Socha, Liliana Wertyńska ,i Urszula Zacharska. Lublinianki pod wodzą trenera mgr Andrzeja Korpeta (wzmocnione: Czajkowską, Dołmatow, Gratkowską, Malinowską i Szewczyk) pokonały kolejno: Finlandię 3 : 0 (15 : 7, 15 : 5, 15 : 0), Rumunię 3 : 0 (15 : 8, 15 : 3, 15 : 7), a w finale 3 : 1 (15 : 4, 15 : 11, 14 : 16, 15 : 6), Czechosłowację 3 : 0 (15 : 7, 20 : 18, 15 : 12) i Bułgarię 3 : 0 (16 : 14, 15 : 10, 15 : 9). AZS Lublin ukończył turniej bez porażki i zajął I miejsce wyprzedzając bardzo silne zespoły Bułgarii, Czechosłowacji, Rumunii oraz Finlandię, Austrię i Włochy.

Na początku października 1960 r. lublinianki startowały w Warszawie w turnieju o wejście do II ligi państwowej. Po porażce z KS Zdrowie 0 : 3, nastąpiła mobilizacja zespołu i trzy kolejne zwycięstwa

TA SZÓSTKA WALCZYŁA O EKSTRAKLASĘ. OD LEWEJ: EWA TOCZEK, KRYSTYNA STRYCHARZEWSKA, MARIANNA CZERWIENIEC, MARIANNA SAPIELAK, KRYSTYNA ZIEMNICKA-UKALSKA I GENOWEFA MATEJUK NA TURNIEJU W ŁODZI (1966)

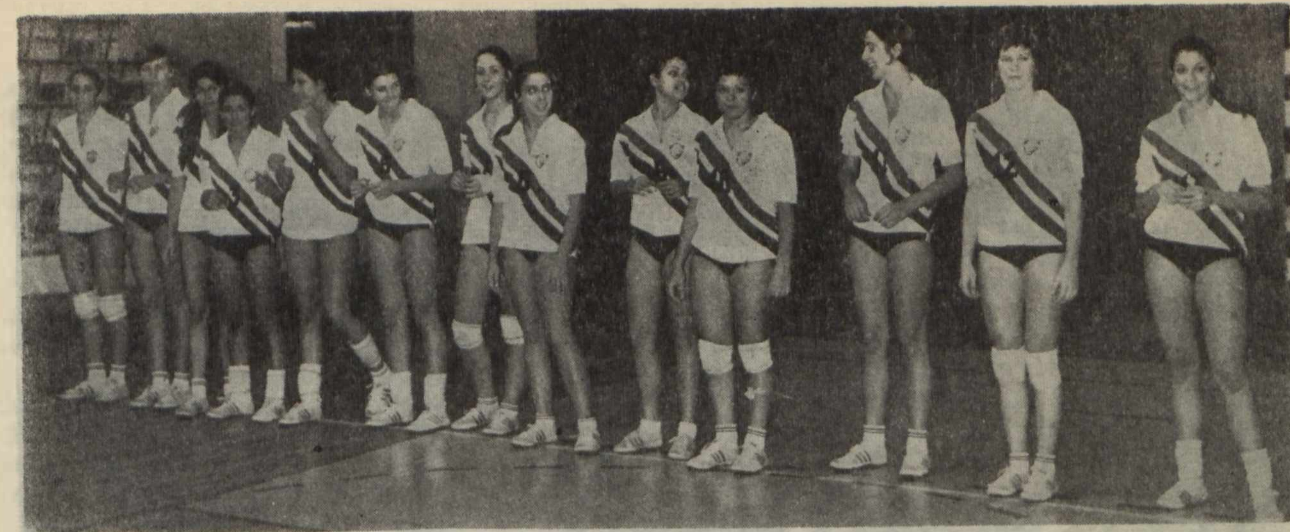
TRENER HENRYK DERKACZ W ROZMOWIE Z ZAWODNICZKAMI. OD LEWEJ: MAŁGORZATA DENISOW, JOANNA KOLASA, KRYSTYNA WIELGUS, GRAŻYNA MOJEK, EWA TOCZEK-GALIŃSKA I MARIANNA CZERWIENIEC-BEDNARUK

(ze Startem Radom 3 : 1, Spartą Złotów 3 : 0 i RKS Widzew Łódź 3 : 0) zapewniły naszemu zespołowi awans do II-ej ligi. Do tego sukcesu walnie przyczyniły się prowadzone przez trenera Korpeta zawodniczki — Borowiecka, Gołoburda, Klaus, Kołłątaj, Łysomirska, Majerczyk, Sobiesiak, Socha i Wertyńska.

W latach sześćdziesiątych siatkarki AZS Lublin ustabilizowały formę na poziomie ligowym. Zdarzały się wprawdzie chwilowe załamania, ale olbrzymia ambicja zespołu nie pozwalała mu na dłuższe przebywanie poza szeregami II-ej ligi.

W latach 1965/1966 azetesianki miały olbrzymią szansę do zakwalifikowania się do ekstraklasy. W turnieju półfinałowym — rozgrywanym w Lublinie w dniach 7—9 maja 1965 r. — pokonały ŁKS Łódź 3 : 2 (8 : 15, 15 : 10, 15 : 10, 9 : 15, 15 : 12) i Start Nidzica 3 : 0 (15 : 13, 15 : 7, 15 : 1). Jednak rozgrywany w następnym roku w Łodzi turniej finałowy zakończył się niestety niepowodzeniem i AZS występował nadal w lidze okręgowej. W obydwu turniejach występowały: Toczek, Nowosielska, Strycharzewska, Matejuk, Ziemnicka-Ukalska, Sapielak, Jarzyna, Czerwieniec, Tyrka, Nowicka, Szykuła, Michalczuk, Mazur, Rutkowska.

W 1967 r. AZS Lublin wywalczył w Toruniu awans do II-ej ligi, w której występuje (nie licząc

SYMPATYCZNY ZESPÓŁ FC FLUMINENSE RIO DE JANEIRO PRZED SPOTKANIEM Z AZS LUBLIN W HALI WOSTIW

PRZY TAKICH TRANSPARENTACH GRA SIĘ O WIELE PRZYJEMNIEJ. DO ODBIORU ZAGRYWKI PRZECIWNICZEK PRZYGOTOWANE OD LEWEJ: TERESA MATUSIK, ELŻBIETA GALEWSKA, MARIANNA BEDNARUK, ANNA KRZYWICKA, KRYSTYNA WIELGUS I LUCYNA MIANOWANA

II-LIGOWY ZESPÓŁ SIATKÓWKI KOBIET AZS LUBLIN W SEZONIE 1971/1972. W RZĘDZIE GÓRNYM OD LEWEJ: ANNA KRZYWICKA, LUCYNA MIANOWANA, TRENER ZESPOŁU HENRYK DERKACZ, TERESA MATUSIK, KRYSTYNA PIASECKA, ALICJA JAKUBIK, KRYSTYNA WIELGUS. W RZĘDZIE DOLNYM OD LEWEJ: KAPITAN ZESPOŁU — MARIANNA BEDNARUK I EWA AFTYKA. NA ZDJĘCIU BRAK ZAWODNICZEK: ELŻBIETY GALEWSKIEJ, EWY FORYSIAK, GRAŻYNY MOJEK I JOANNY KOLASY-PUCH.

FOTO: ANDRZEJ KOLEŚNIKOW

sezonu 1968/1969) do chwili obecnej. Trenerem zespołu jest nieprzerwanie mgr Henryk Derkacz, który w spotkaniach ligowych dysponował następującymi zawodniczkami: Czerwieniec-Bednaruk, Denisow, Kolasą-Puch, Mojek, Strycharzewską, Tyrką, Ukalską, Walczyk, Wielgus, Zielińską i Żmudą.

W sezonie 1970/1971 zakończyły karierę sportową Tyrka i Ukalska (w rok później uczyniła to także Strycharzewska) natomiast Toczek-Galińska, Żmuda i później Denisow zmieniły barwy klubowe.

Poważnym wzmocnieniem sekcji było jej połączenie z sekcją MKS Lublin, której zawodniczki Kutkowska i Pioś, oraz własne wychowanki AZS Matusik i Mianowana są zaliczane do grona najlepszych siatkarek MKS AZS.

Spore sukcesy odnotował też na swoim koncie AZS w Akademickich Mistrzostwach Polski. Zajęcie lokat VIII w 1964 r. — VI w 1966 r. — V w 1968 r. i wreszcie III w 1970 r. świadczy o stałym wzroście poziomu sportowego tej sekcji.

Siatkarki posiadają na liście zagranicznych przeciwniczek najbardziej egzotyczny zespół w gronie zespołów, z którymi AZS rozgrywał spotkania międzynarodowe. Tym zespołem był FC Fluminense Rio de Janeiro, który po niezwykle interesującej grze pokonał lublinianki (wzmocniony H. Busz z warszawskiego AZS) w stosunku 3 : 0 (15 : 13, 15 : 12, 15 : 10). Inne zagraniczne przeciwniczki AZS-u to: reprezentacja Brześcia, Dynamo Berlin, Traktor Schwerin, Lokomotiva Liberec, DEAC Debreczyn, Uniwersytet Greifswald.

Do indywidualnych sukcesów przedstawicielek tej sekcji należy zaliczyć występy Małgorzaty Denisow w reprezentacji Polski na Mistrzostwach Europy juniorek (aktualnie zawodniczka ta odbywa studia w warszawskiej AWF i jest reprezentantką Polski seniorek) i powołanie Lucyny Mianowanej do reprezentacji Polski juniorek.

W turnieju organizowanym z okazji 50-lecia naszego Klubu zespół Jubilata po ciekawej grze pokonał reprezentację Brześcia i Uniwersytet z Greifswaldu i zajął I miejsce.

W zbliżającym się sezonie trener Henryk Derkacz wspomagany przez mgr Krystynę Strycharzewską, mgr Józefa Połoga, mgr Jerzego Kędrę (oraz prowadzących zajęcia w szkołach podstawowych S. Dobosza i Z. Chałasa) będzie dysponował następującymi zawodniczkami: Biernacką, Galewską, Kłos, Kolasą-Puch, Kutkowską, Matusik, Mianowaną, Mojek, Mościbrodzką, Piasecką, Pioś, Wielgus i Żmudą. Kierownikiem zespołu jest mgr Jacek Zawadzki, a maskotką i najwierniejszym kibicem zespołu jest kierowca ŻW ZMS — Kazimierz Cichocki.

SIATKÓWKA MĘŻCZYZN

Podobnie jak sekcje koszykówki także sekcja siatkówki powstała w 1925 r. Zawodnicy tej sekcji rekrutowali się spośród lekkoatletów i koszykarzy. Od chwili powstania sekcji AZS należy do czołowych drużyn okręgu lubelskiego. Na arenie ogólnopolskiej siatkarze AZS Lublin ujawnili swoje duże możliwości w trakcie Akademickich Mistrzostw Polski, organizowanych w Lublinie w dniach 29—31 października 1938 r. W mistrzostwach tych wzięło udział 5 środowisk: Kraków, Lublin, Lwów, Warszawa i Wilno. Po niezwykle wyrównanej walce lublinianie uplasowali się na III miejscu, ustępując jedynie AZS Wilno i AZS Warszawa.

W marcu 1939 r. akademicy pokonali reprezentację Przemyśla 2 : 0 (15 : 6, 15 :9), a trzon drużyny stanowili: Chromcewicz, Siwiec, Kwieciński, Kisielewicz, Stachiewicz, Dąbkowski.

Po zakończeniu działań wojennych siatkarze natychmiast podjęli sportową działalność. Z okazji „Dnia Akademika" zorganizowano turniej o puchar rektora KUL prof. dr Antoniego Słomkowskiego. Zawody odbywające się przy udziale ponad tysiąca sympatyków zakończyły się zwycięstwem drużyny UMCS przed KUL-em i Politechniką.

W 1945 r. akademicy wygrywają szereg spotkań, m.in. z MKS 2 : 0 (15 : 1, 15 : 5), O.S.A. Chełm 2 : 0 (15 : 6, 15 : 9), WKS Unia 2 : 0 (15 : 5, 15 : 8), AKS Nałęczów 2 : 0 (15 : 12, 15 : 10), OSI 2 : 0, Lublinianką 2 : 0 (16 : 14, 16 : 14). W mistrzostwach okręgu AZS zajął I miejsce wyprzedzając Lubliniankę, AKS Nałęczów, KS Lewart, Unię, WKS OSI.

W 1946 r. mistrzostwa kl. A zakończyły się sukcesem Lublinianki, przed HKS-em i AZS-em, którego barw bronili: Nosal, Żyło, Adamowicz, Bielewicz, Respond, Turczański, Puchniarski, Garbalski, Dąbkowski, Kudejko. Mistrzostwa te poprzedził udany występ siatkarzy AZS w finałach Mistrzostw Polski. Zespół w składzie: bracia Aleksander i Kazimierz Strycharzewscy, Czesław Pęczalski, Kazimierz Sobocki, Feliks Drewnowski, Kisielewicz i Zalewski uplasował się w turnieju krakowskim na wysokim IV miejscu.

Sezon 1946/47 przyniósł akademikom I miejsce na Lubelszczyźnie. Zakończyli oni rozgrywki bez porażki, a do pierwszego zespołu awansowali Boluk, Bień, Herman i Kister. Azetesiacy rozgrywali szereg spotkań z drużynami z innych okręgów; tak np. w 1947 r. pokonali ZZK Olszę z Krakowa 2 : 1 (17 : 19, 15 : 12, 15 : 1), i ulegli łódzkiemu AZS-owi 1 : 2 (15 : 13, 7 : 15, 11 : 15) oraz AZS Wrocław 0 : 2 (7 : 15, 11 : 15). W spotkaniach tych występowali: Gozdecki, Puchniarski, Drewnowski, Bielewicz, Garbalski, Respond, Żyło, Rudziński, Meissner, Kalbarczyk.

W styczniu 1948 r. odbyły się w Lublinie półfinały Mistrzostw Polski, w których AZS Lublin zajął II miejsce — po pokonaniu kolejno: Zgody Świętochłowice 2 : 0, Radomiaka 2 : 0, Olszy 2 : 0, Concordii Piotrków 2 : 0 i po porażce z AZS Warszawa 1 : 2 — i awansował do turnieju finałowego.

W turnieju tym (rozgrywanym w Toruniu w dniach 20—22 lutego 1948 r.) lublinianie występujący w składzie: Stelmach, Puchniarski, Rudziński, Gozdecki, Garbalski, Drewnowski, Dubaj, Czubaszek, Binięda — zajęli IV miejsce, ustępując jedynie AZS Wrocław, SKS Warszawa i AZS Warszawa.

Supremacja AZS w okręgu lubelskim trwa także w latach następnych (np. 1949 r. — I miejsce bez porażki). Również w Akademickich Mistrzostwach Polski lublinianie odnoszą sukcesy — AMP we Wrocławiu w 1951 roku przynosi im III miejsce za Wrocławiem i Łodzią. Indywidualny sukces to powołanie najlepszego siatkarza AZS Lublin — Zbigniewa Puchniarskiego do reprezentacji Polski.

Akademickie Mistrzostwa Polski rozgrywane w 1953 r. przynoszą ponownie lublinianom III miejsce (trener K. Wójtowicz, zawodnicy: B. Hanaka, Forysiak, Kałuża, Makaruk, Wieczorek, Korpet). W latach pięćdziesiątych siatkarze kontynuują pasmo sukcesów starszych kolegów, na liście dziesięciu najlepszych siatkarzy okręgu lubelskiego znajdują się w 1951 r. Hanaka, Łaskarzewski, Forysiak, Adamowicz, Korpet, Kurylak, Bojarski; a w 1954 r. Makaruk, Kałuża, Wieczorek, Korpet.

Wiosną 1954 roku drużynie akademików zabrakło tylko jednego seta do awansu w szeregi ekstraklasy (awans ten przypadł w udziale akademikom z Krakowa i Gliwic). Odejście kilku czołowych zawodników spowodowało obniżenie poziomu sportowego w tej dyscyplinie sportu, która dopiero na początku lat sześćdziesiątych odzyskała dawny blask.

W październiku 1960 r. siatkarze AZS Lublin wywalczyli awans do II ligi państwowej — pokonując w turnieju rozgrywanym w Lublinie — Baildon Katowice 3 : 1, OKS Olsztyn 3 : 0, Piasta Piastów 3 : 1. Ligowy awans był dziełem: Jerzego Welcza (równocześnie trenera zespołu), Ogrodnika, Kuźmy, Derkacza, Korpeta, Skrzyńskiego, Zbonika, Krupy, Gajewskiego i Popławskiego.

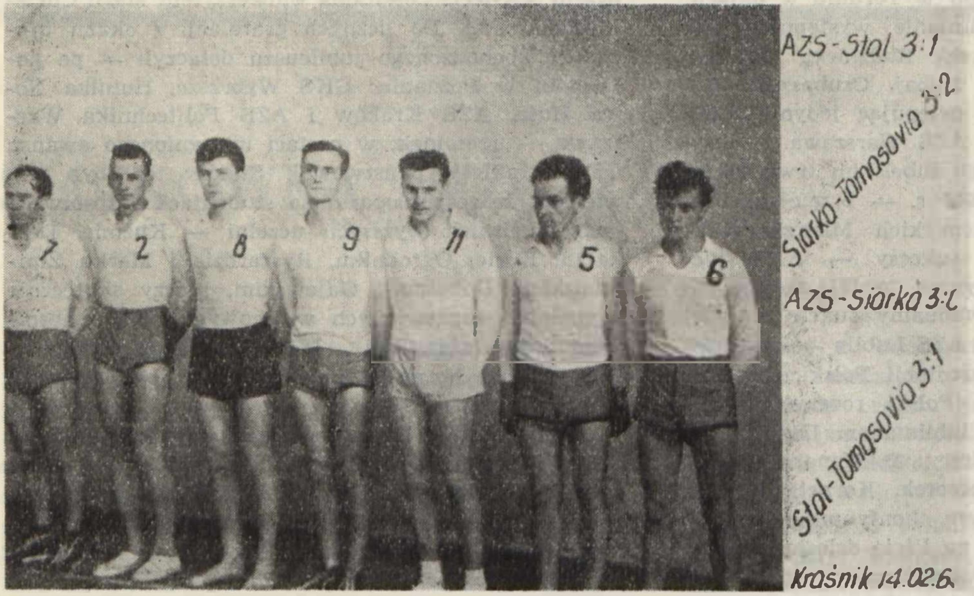
W cztery lata później siatkarze w swoisty sposób uczcili XX-lecie powstania Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Do licznych gratulacji z okazji uroczyście obchodzonego jubileuszu dołączyli — po pokonaniu w Poznaniu: GKS Wybrzeże, Hutnika Nowa Huta, AZS Kraków i AZS Politechnika Warszawa — upominek, w postaci upragnionego awansu do ekstraklasy państwowej. Sukces ten był tym większy, że zespół oparto na studentach i absolwentach lubelskich wyższych uczelni — Kuźmie, Derkaczu, Kocie, Ogrodniku, Ryszardzie i Marku Żmigrodzkich, Doboszu i Gajewskim, którzy skutecznie uzupełniali zaprawionych w ligowych bojach absolwentów warszawskiej AWF — Welcza i Kędrę. Był to bodajże najlepszy okres w bogatej historii sekcji siatkówki.

Brak ogrania ligowego oraz odpowiedniej bazy obiektowej, gwarantującej właściwe przygotowanie zespołu do trudnych ligowych bojów spowodował, że siatkarze — podobnie zresztą jak i koszykarki — musieli po jednorocznym pobycie opuścić szeregi pierwszoligowców. Siatkarze nie powrócili już do ekstraklasy, ale po krótkotrwałym kryzysie stali się najlepszym zespołem okręgu lubelskiego.

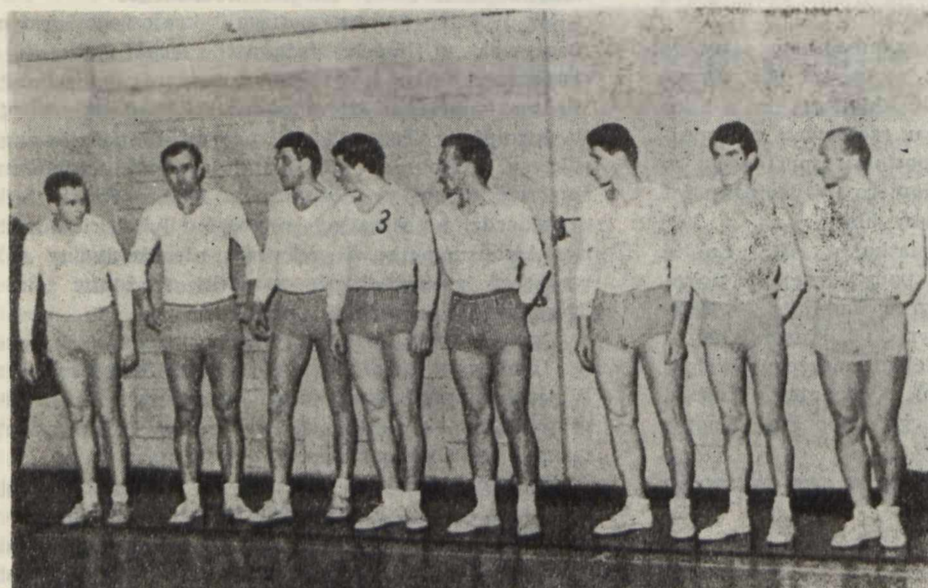
W 1968 r. po reorganizacji krajowego systemu rozgrywek w ligach siatkówki, zespół lubelski — stworzony od podstaw przez trenera mgr Jerzego Welcza — ubiegał się o awans do II-ej ligi. Niestety turniej w Toruniu nie przyniósł spodziewanego sukcesu. Awansem nie został również uwieńczony finałowy turniej w Poznaniu w 1969 r. Był to jeden z najbardziej pechowych występów lubelskiej drużyny. Awansu pozbawił wówczas nieoczekiwany splot wydarzeń, z których nie wszystkie możnaby zakwalifikować do kategorii sportowych.

Dopiero rok 1970 przyniósł upragniony awans po finałowym turnieju w Ostrowcu Świętokrzyskim. W tym samym roku akademicy zajmują VI miejsce w finałach Akademickich Mistrzostw Polski rozgrywanych w Częstochowie.

Występ lubelskich siatkarzy w szeregach drugoligowców — w sezonie 1970/71 — należy uznać za w pełni udany. Po emocjonującym przebiegu rozgrywek AZS Lublin uplasował się na V pozycji,

ZESPÓŁ AZS LUBLIN W CZASIE TURNIEJU W KRAŚNIKU (LUTY 1960 R.). STOJĄ OD LEWEJ: ANDRZEJ KORPET, JANUSZ POPŁAWSKI, CZESŁAW GAJDEK, HENRYK DERKACZ, JERZY WELCZ, MARIAN KRUPA I TADEUSZ SURDACKI

1964 R. — AWANS DO EKSTRAKLASY. OD LEWEJ: JERZY WELCZ, JERZY KĘDRA, JULIAN KUŹMA, RYSZARD ŻMIGRODZKI, HENRYK DERKACZ, RYSZARD KOT, MAREK OGRODNIK I SŁAWOMIR GAJEWSKI

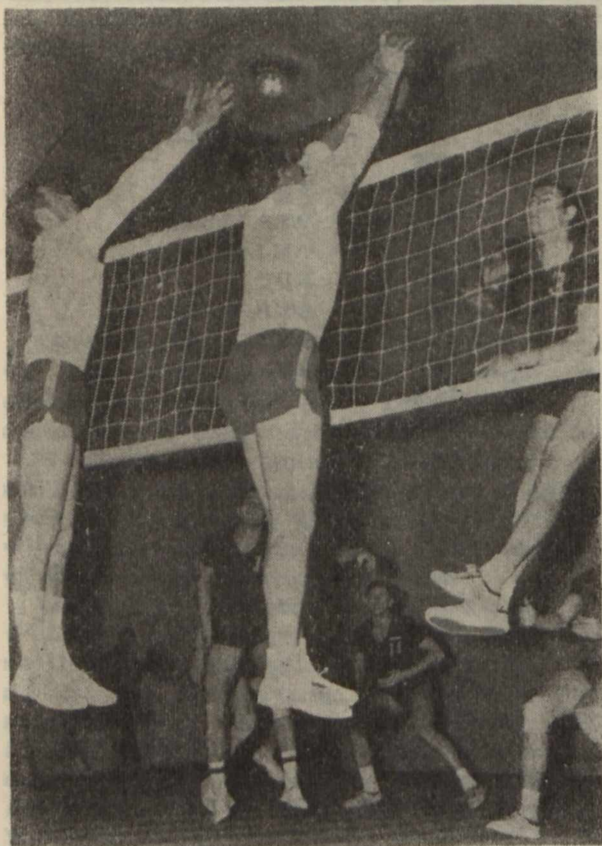

SIATKARZE AZS PRZED KOLEJNYM SPOTKANIEM LIGOWYM. OD LEWEJ: MARCINIUK, SIENNICKI, ŁUSZCZUK, M. RZĘDZICKI, ANDRZEJEWSKI, CHODOR, KOPRIANIUK, PUCH, MALISZEWSKI, GALIŃSKI, GOLONKA, WERTEL

TRENER JERZY WELCZ UDZIELA CENNYCH RAD SWOIM PODOPIECZNYM. OD LEWEJ: STANISŁAW DOBOSZ, MAREK CHODOR, RYSZARD RZĘDZICKI, STANISŁAW KOPRIANIUK, JÓZEF MARCINIUK, ZASŁONIĘTY — ANDRZEJ ŁUSZCZUK

II-LIGOWY ZESPÓŁ SIATKÓWKI MĘŻCZYZN AZS LUBLIN 1971/72. W RZĘDZIE GÓRNYM OD LEWEJ: HENRYK SIENNICKI, TOMASZ WÓJTOWICZ, STANISŁAW KOPRIANIUK, TRENER ZESPOŁU ZBIGNIEW ZAWADZKI, ROLAND NIZECKI, TOMASZ ANDRZEJEWSKI, KAPITAN ZESPOŁU ANDRZEJ ŁUSZCZUK. W DOLNYM RZĘDZIE: JACEK MODZELEWSKI, HUBERT PUCH, STANISŁAW WERTEL I STANISŁAW MALISZEWSKI

NA REZULTAT AKCJI A. ŁUSZCZUKA OCZEKUJĄ: R. RZĘDZICKI (14), J. MARCINIUK (11), M. CHODOR (1). Z II-LIGOWEGO SPOTKANIA GKS KATOWICE — AZS LUBLIN

ulegając IV-tej w tabeli Calisii Kalisz różnicą zaledwie jednego seta. Trzon zespołu stanowili wówczas: Andrzejewski, Chodor, Galiński, Golonka, Koprianiuk, Łuszczuk, Maliszewski, Marciniuk, Puch, M. Rzędzicki, Siennicki, Wertel.

Po zakończeniu rozgrywek w sezonie 1970/71 nastąpiły w sekcji bardzo poważne zmiany kadrowe. Zrezygnował z prowadzenia zespołu twórca wielu sukcesów akademickiej siatkówki trener Jerzy Welcz. Zmienili barwy klubowe czołowi zawodnicy: Chodor, Marciniuk, M. Rzędzicki. Zakończył karierę sportową Stanisław Dobosz.

Do sekcji wstępują natomiast młodzi zawodnicy — T. Wójtowicz, Radzki, Modzelewski, Nizecki. Pracę z pierwszym zespołem podjął doświadczony szkoleniowiec mgr Zbigniew Zawadzki. Dużą pomoc wykazał w tym trudnym dla sekcji okresie trener koordynator LOZPS Kazimierz Wójtowicz.

We wrześniu 1971 r. w wyniku porozumienia zawartego przez AZS Lublin i MKS Lublin drużyna siatkówki występuje pod nazwą „MKS AZS Lublin". Porozumienie to pozwoliło na wprowadzenie do zespołu młodych utalentowanych siatkarzy.

Płynność kadr w dużej mierze utrudniała właściwe przygotowanie zespołu do rozgrywek ligowych sezonu 1971/72, ale dzięki ambitnej postawie zawodników AZS utrzymał się w szeregach drugoligowców. Ciężar walki ligowej spoczywał głównie na barkach zawodników: Andrzejewskiego, Golonki, Koprianiuka, Łuszczuka, Maliszewskiego, Modzelewskiego, Nizeckiego, Pucha, Radzkiego, Siennickiego, Wertela i Wójtowicza. Od roku 1967 kierownictwo sekcji spoczywa w rękach mgr Huberta Pucha, pracę szkoleniową prowadzą mgr Zbigniew Zawadzki i mgr Stanisław Koprianiuk.

Z indywidualnych sukcesów siatkarzy wymienić należy występy Andrzeja Łuszczuka w reprezentacji Polski juniorów, zdobycie srebrnych medali w Mistrzostwach Europy juniorów w roku 1971 przez Henryka Siennickiego i Tomasza Wójtowicza. Wszyscy ci zawodnicy oraz Stanisław Koprianiuk i Stanisław Rupar zaliczeni zostali do kadry uniwersjadowej AZS.

W międzynarodowym turnieju organizowanym z okazji 50-lecia AZS Lublin, nasi siatkarze odnieśli zwycięstwa nad reprezentacją Brześcia i drużyną Uniwersytetu z Greifswaldu i zajęli I miejsce. Spotkania te poszerzyły listę dotychczasowych mię-

dzynarodowych kontaktów azetesiaków — DEAC Debreczyn, VIM Płowdiw, Lokomotiv Płowdiw.

W porównaniu z ubiegłym sezonem w zespole nie nastąpiły większe zmiany; H. Siennicki zasilił świdnicką Avię, natomiast do akademickiego zespołu zgłosili akces S. Rupar, J. Mroczek (Stal Mielec) i Z. Magolan (Resovia).

Osobną wzmiankę należy poświęcić — organizowanym od 1958 r. przez Studium WF KUL i Klub Uczelniany AZS KUL — turniejom siatkówki mężczyzn o Puchar przechodni im. prof. Czesława Martyniaka. Turnieje te przyczyniają się do popularyzacji siatkówki w środowisku akademickim i stanowią doskonały przegląd zespołów akademickich i szkolnych, reprezentujących nie tylko okręg lubelski. W turniejach występowały zespoły uczelniane z Łodzi, Krakowa, Wrocławia i Torunia. W dotychczasowych turniejach I miejsca — w poszczególnych latach — zajęły zespoły:

1958	—	WSR Lublin
1959	—	KUL
1960	—	AM Lublin
1961—63	—	WSR Lublin
1964	—	AM Lublin
1965	—	KUL
1968	—	MKS Lublin
1969	—	WSI Lublin
1970	—	KUL
1972	—	UMCS

SZERMIERKA

Sekcja szermiercza była pierwszą sekcją sportową, która podjęła działalność po utworzeniu Akademickiego Koła Sportowego w Lublinie. Pierwszym opiekunem tej sekcji został Zbigniew Pyzikowski.

W okresie międzywojennym szermierze nie odnosili sukcesów na arenie ogólnopolskiej. Działalność sekcji sprowadzała się głównie do uczestniczenia w zawodach na terenie okręgu lubelskiego oraz w Akademickich Mistrzostwach Polski.

Wiele sławy przysporzyli lubelskiemu AZS-owi w latach pięćdziesiątych szermierze, doskonalący swe talenty pod doświadczonym okiem i ręką fechtmistrza Jana Janiszewskiego. Początkowo czołówkę sekcji tworzyli: Pilawski, Warteresiewicz, OścIk i bracia Samkowie. Lata 1953—1955 to pasmo sukcesów Bohdana Przybyło. Na Akademickich Mistrzostwach Polski w 1953 roku rozgrywanych we Wrocławiu B. Przybyło zajmuje IV miejsce we florecie i VI miejsce w szabli. W rok później w czasie Akademickich Mistrzostw Polski odbywających się tym razem w Warszawie B. Przybyło staje na najwyższym podium w turnieju szablowym, a we florecie zdobywa brązowy medal. Ukoronowaniem tych sukcesów jest powołanie do kadry narodowej w szabli.

W 1956 roku, z okazji 10-lecia (chodzi oczywiście o okres powojennej działalności sekcji) sekcji szermierczej AZS Lublin, odbył się turniej szablowy z udziałem całej polskiej czołówki w tej broni. Zwyciężył Piątkowski przed Pawłowskim, Sobolem, Twardokensem, Przybyło i Warteresiewiczem.

Ogólnopolskie sukcesy zanotowali też młodzi wychowankowie sekcji szermierczej; w 1958 r. Andrzej Gottner zdobył mistrzostwo Polski młodzików we florecie, a w 1959 r. w Pabianicach Stalewska została wicemistrzynią Polski juniorek we florecie. Tak więc już w latach pięćdziesiątych floret był najsilniejszą bronią lubelskich szermierzy.

Sekcja szermiercza przeżywała w latach sześćdziesiątych wiele ciężkich momentów. Ogólnopolskie sukcesy A. Gottnera — III miejsce we florecie w X Akademickich Mistrzostwach Polski w Poznaniu i wicemistrzostwo Polski juniorów we florecie w roku 1961 — które były efektem wytężonej pracy fechtmistrza Jana Janiszewskiego i trenera Bohdana Przybyło, nie powstrzymały zawieszenia działalności tak zasłużonej dla akademickiego sportu sekcji. Kłopoty finansowe (brak środków na płace dla kadry szkoleniowej i na zakup sprzętu) towarzyszyły tej sekcji w latach następnych.

Tym bardziej więc należy podkreślić wkład pracy J. Janiszewskiego i A. Gottnera, pod fachowym okiem których dojrzewał olbrzymi talent Arkadiusza Godela, oraz Lajferta, Bruckiego czy Lewczuka. Warto szczególnie podkreślić rolę jaką w akademickiej szermierce odegrał i odgrywa nadal nestor lubelskich szkoleniowców — Jan Janiszewski. Jego olbrzymim wysiłkom, codziennemu trudowi i niezwykle serdecznej, ojcowskiej wręcz opiece zawdzię-

Z LEWEJ:
BOHDAN PRZYBYŁO AKADEMICKI MISTRZ POLSKI W SZABLI — WARSZAWA 1954 R.

1957 R. BOHDAN PRZYBYŁO WRAZ Z BOŻENĄ SOCHĄ (Z LEWEJ) I SYLWIĄ SOBIESIAK W MIEJSCU GDZIE OBECNIE WZNOSI SIĘ GMACH WYDZIAŁU HUMANISTYCZNEGO

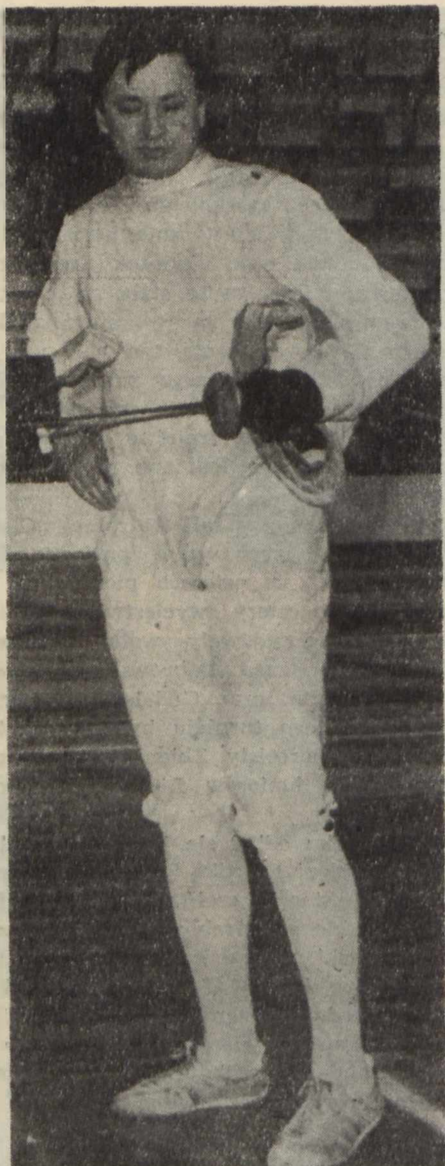
czają — w głównej mierze — swe krajowe i międzynarodowe sukcesy Bohdan Przybyło, Andrzej Gottner i Arkadiusz Godel. Kolejnym Jego sukcesem szkoleniowym było powołanie przez Polski Związek Szermierczy A. Gottnera na stanowisko trenera młodzieżowej reprezentacji Polski. Za sportową i wychowawczą działalność Jan Janiszewski otrzymał szereg wysokich odznaczeń: Złoty Krzyż Zasługi (1955), Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej (1969), Odznaka 100-lecia Sportu Polskiego i Medal 650-lecia nadania praw miejskich Lublinowi (1967). Pod koniec lat sześćdziesiątych pracę szkoleniową w sekcji rozpoczął kolejny wychowanek fechtmistrza J. Janiszewskiego — Zdzisław Targoński. Z tego też okresu datują się przyjacielskie sportowe kontakty z szermierzami Uniwersytetu w Greifswaldzie.

Począwszy od 1969 r. dla uczczenia pamięci tragicznie zmarłego dr Bohdana Przybyło — rozgrywany jest z udziałem polskiej czołówki turniej o „Złoty floret Bohdana Przybyło". W pierwszym turnieju rozgrywanym w sali lubelskiego WOSTiW zwyciężył Parulski (6 zw.), przed Różyckim (5 zw), Franke (4 zw.), Dąbrowskim (3 zw.), Godelem (2 zw), Bruckim (1 zw) i Gęcą (0 zw). Dodatkową oprawą turnieju był udział dwóch innych szermierzy Polski Jerzego Pawłowskiego i Witolda Woydy, którzy wystąpili w charakterze sędziów. Impreza została niezwykle serdecznie przyjęta przez uczestników, którzy po jej zakończeniu powiedzieli m.in.: Ryszard Parulski — „Uprawiam szermierkę od 1955 r. Startowałem już na wszystkich chyba planszach świata, ale te zawody będę długo pamiętał. Była to bardzo udana impreza. Gospodarze przyjęli nas niezwykle gościnnie: choćby taka drobna sprawa jak pamiątki dla uczestników zawodów. My sportowcy kolekcjonujemy te drobiazgi. W Lublinie otrzymaliśmy je wszyscy. Na każde zaproszenie przyjadę do Lublina i wezmę udział w waszych imprezach"; Egon Franke — „Floreciści polscy nie mieli dotąd takiej imprezy. Startujemy w turniejach klasyfikacyjnych, walcząc o miejsce w reprezentacji. Rzadko zaś mamy walczyć dla samej idei. Myślę, że turniej o Złoty floret dra Przybyły może stać się imprezą o randze równej turniejowi o Szablę Wołodyjowskiego czy łódzkiemu turniejowi o Złotą Klingę"; Stanisław Kruciński (szef wyszkolenia florecistów w PZSz) — „Zawodnicy entuzjastycznie ustosunkowali się do tych zawodów. Polski Związek Szermierczy uczyni wszystko, aby impreza te stała się coroczną tradycją. Zechcemy umieścić ją w naszym kalendarzu sportowym. Wówczas turniej ten, choć nie jest dużą imprezą, nabrałby większego rozgłosu." Wypowiedź mgr Krucińskiego znalazła praktyczne potwierdzenie i od 1970 roku turniej o „Złoty floret Bohdana Przybyło" jest uwzględniany w kalendarzu sportowym PZSz.

Drugi turniej odbył się w sali teatralnej „Chatki Żaka". O niezwykle wyrównanym poziomie tego turnieju świadczy fakt, że czterech pierwszych zawodników uzyskało po cztery zwycięstwa, a o ostatecznej kolejności zadecydowały walki barażowe. Zwyciężył Kaczmarek przed Dąbrowskim, Wojciechowskim, Koziejowskim, oraz Godelem i Lewczukiem. Niespodzianką tego turnieju było zwycięstwo młodego lubelskiego florecisty Zbigniewa Lewczuka nad mistrzem świata juniorów Lechem Koziejowskim 5 : 2.

Turniej w 1971 roku odbył się już w nowej hali sportowej Akademickiego Ośrodka Sportowego i zgromadził również na starcie czołówkę polskich florecistów. Po niezwykle zaciętych walkach zwycięzcą został Adam Lisewski wyprzedzając Dąbrowskiego, Kaczmarka, Koziejowskiego, Godela, Wojciechowskiego i Lewczuka. Zgodnie z zamierzeniami organizatorów i przewidywaniami uczestników turnieje o „Złoty floret dr Bohdana Przybyło" stały się imprezami corocznymi. Walki sportowe połączone są ze spotkaniami z młodzieżą akademicką Lublina. Do tradycji należy też składanie kwiatów na grobie dr B. Przybyło i wręczanie głównej nagrody przez matkę Bohdana — Stefanię Przybyło.

Sekcja szermiercza jest pierwszą sekcją lubelskie-

RYSZARD PARULSKI. DOSKONAŁY POLSKI FLORECISTA, ZWYCIĘZCA I-GO TURNIEJU O „ZŁOTY FLORET DRA BOHDANA PRZYBYŁO"

MAREK DĄBROWSKI ODBIERA Z RĄK PREZESA ZARZĄDU ŚRODOWISKOWEGO AZS W LUBLINIE LESZKA ROUPPERTA PAMIĄTKOWY PUCHAR ZA II MIEJSCE W II TURNIEJU O „ZŁOTY FLORET DRA BOHDANA PRZYBYŁO". W GŁĘBI OD LEWEJ: WOJCIECHOWSKI, KOZIEJOWSKI, GODEL, LEWCZUK

MADRYT 1972 R. ARKADIUSZ GODEL MISTRZEM ŚWIATA JUNIORÓW WE FLORECIE

PIERWSZY OLIMPIJCZYK REPREZENTUJĄCY BARWY AZS LUBLIN — FLORECISTA ARKADIUSZ GODEL WRAZ Z TRENEREM ANDRZEJEM GOTTNEREM

go AZS, z której wywodzi się OLIMPIJCZYK. Jest nim Arkadiusz Godel jeden z najmłodszych i zarazem najlepszych polskich florecistów. Posiadacz mistrzowskiej międzynarodowej klasy sportowej, występował w zespole, który zdobył w Magdeburgu mistrzostwo państw socjalistycznych; był najlepszy (5) z Polaków w Pucharze Balatonu i III na Ogólnopolskiej Spartakiadzie Młodzieży w Katowicach. Rok 1972 przynosi A. Godelowi zaszczytny tytuł mistrza świata juniorów we florecie, a szczęśliwym dla Arka miejscem wspaniałych pojedynków jest Madryt. I wreszcie udany występ w turnieju państw socjalistycznych w Katowicach i wręczenie piątego kółka olimpijskiego stanowi pasowanie Arkadiusza Godela na olimpijczyka. Pierwszy olimpijczyk z lubelskiego AZS!!!

INNE DYSCYPLINY

BOKS

Sekcja bokserska powstała na początku 1923 r. (styczeń). Zajęcia z niezbyt liczną grupą zapaleńców prowadził trener Kozłowski.

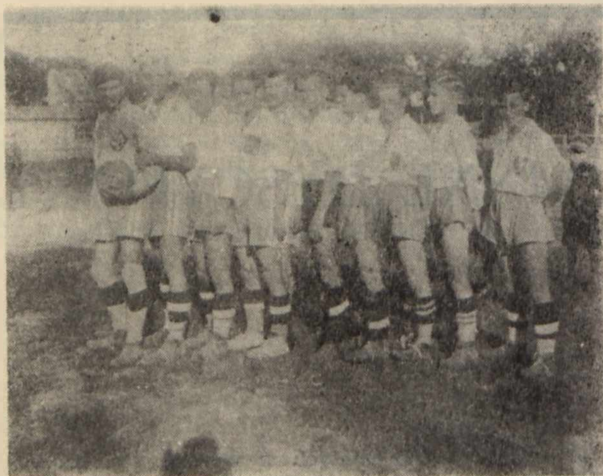
Kroniki odnotowują powojenny występ naszych bokserów, którzy w ramach „Tygodnia Akademika" spotkali się w dniu 14.V.47 na ringu w sali gimnazjum Zamoyskiego z drużyną lubelskiego MKS. Przed rozpoczęciem zawodów okolicznościowe przemówienie wygłosił rektor UMCS prof. dr Tadeusz Kielanowski. Spotkanie po zaciętej choć niezbyt ciekawej walce zakończyło się zwycięstwem MKS-u. Punkty dla AZS-u zdobyli: Cyga I i Nowicki po 2, „Sław" 1. Oprócz nich w drużynie AZS wystąpili: Cyga II, Chentko, Teleszewski, Gonten, Jasiński.

W późniejszym okresie działalność sekcji bokserskiej ze względu na brak zainteresowania młodzieży akademickiej tą dyscypliną sportu — zanikła.

JUDO

W latach sześćdziesiątych w wyniku wzrostu popularności judo wśród studentów zaczęto tworzyć sekcje judo przy klubach uczelnianych. Pierwsze kroki poczynił w tej mierze AZS KUL, w którego barwach występowali najlepsi dżudocy okręgu lubelskiego Nikodem Żukowski i Mirosław Prandota. W krótkim czasie pozostałe uczelnie utworzyły także sekcje judo i przy olbrzymiej popularności tej dyscypliny sportu wśród studentów a także (niestety) braku odpowiedniej sali do prowadzenia szkolenia nabór zawodników do sekcji musiał zostać wstrzymany. Z inicjatywy doc. dr Bohdana Dziemidoka został utworzony w Lublinie Okręgowy Związek Judo, którego — początkowo — pierwszym i jedynym członkiem była nowopowstała sekcja środowiskowa AZS.

Zawodnicy tej sekcji zanotowali sporo sukcesów. Warto odnotować, że Andrzej Grzyb występuje w ekstraklasie w wadze lekkiej, a 16 zawodników występuje w lidze okręgowej. Oprócz A. Grzyba posiadającego 2 kyu, do najlepszych zawodników prowadzonej przez mgr Nikodema Żukowskiego sekcji — należą: Edward Adamczyk (waga średnia 3 kyu) i Tomasz Sochan (waga piórkowa 3 kyu).

PIŁKARZE AZS W 1924 R. PIERWSZY Z PRAWEJ WYBITNY LEKKOATLETA AZS I PÓŹNIEJ DZIAŁACZ AKADEMICKI MARIAN SŁAWIŃSKI

PIŁKARZE AZS LUBLIN W 1925 R.

PIŁKA NOŻNA

Sekcja piłki nożnej należy do tych sekcji, które w 1922 r. stanowiły punkt wyjściowy dla rozpoczęcia sportowej działalności klubu. Ona też jako pierwsza zainaugurowała spotkania z innymi klubami zwyciężając w pierwszym spotkaniu ŻKS Makkabi w stosunku 3 : 0.

Drużyna AZS rozpoczęła występy od klasy „C". Początkowo bez trenera, jedynie przy bardzo aktywnej postawie opiekuna sekcji Zbigniewa Pyzikowskiego akademicy szybko awansują do klasy „B". W skład pierwszej drużyny akademickiej wchodzili: Tomasz Gołębiowski, Leon i Stanisław Kożuchowscy, Zbigniew Pyzikowski, Adam Kossakowski, Eugeniusz Sławiński, Stefan Santer, Przemysław Śmiałowicz, Franciszek Krzysztoń, Aleksander Kowalski. Po objęciu stanowiska trenera przez najlepszego wówczas piłkarza Lubelszczyzny Aleksandra Kowalskiego AZS szybko awansował do klasy „A", w której występowały drużyny z Lublina, Chełma, Kowla i Równego. Barw AZS na przełomie lat dwudziestych i trzydziestych bronili: Gołębiowski, Pyzikowski, Chmielewski, Schmidt, Kozłowski, Latallo, Kownacki, Hartwig, Wróblewski, Skorski, Krzykała, Sankowski i bracia Kożuchowscy.

Kronika azetesowska zawiera notatki ze spotkań rozegranych w 1938 r. z Baonem Sanitarnym 1 : 0 (1 : 0), AZS II — Makkabi II 2 : 1 (2 : 1) (bramki zdobyli: Sulczyński i Flisiński) i AZS I — Lublinianka I 3 : 4 (2 : 2) (bramki zdobyli: Kowalski, Seroczyński, Stocki).

Akademicy rozgrywali spotkania mistrzowskie na boisku AZS usytuowanym przy ul. Lipowej (oddane do użytku w 1924 r.). Boisko to wraz z obiektami towarzyszącymi zostało zamienione przez hitlerowskich okupantów na obóz. Sekcja piłki nożnej podejmuje sportową działalność i zalicza się do czołowych drużyn okręgu. Kadrę piłkarską sekcji two-

rzyli: Siwicki, Radomański, Kalbarczyk, Nosal, Derecki, Kamiński, Chybowski, Michna, Pliszczyński, Kostrzewa, Turczański, Respond, Fuchs, Zalewski, Teodoruk, Terlikowski, Opielak i Piątek, który był równocześnie trenerem zespołu.

Akademicy przejawiali również ożywioną działalność na forum Lubelskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej. Działalność ta spotkała się z dużym uznaniem władz, bowiem z okazji 25-lecia LOZPN (wrzesień 1947 r.) za popularyzację piłki nożnej na Lubelszczyźnie otrzymali odznaczenia srebrne: Jerzy Zdziechowski i Józef Teodoruk, a odznaczenia brązowe: Henryk Kraczkowski, Lucjan Piątek, Wacław Kalbarczyk i Dawid Fuchs.

W latach pięćdziesiątych bardzo popularne stały się spotkania międzyuczelniane w piłce nożnej. Najzdolniejsi piłkarze z tych spotkań (m.in. Załuska, Tyburek) uzupełniali drużynę środowiskową, która reprezentowała AZS Lublin także na Akademickich Mistrzostwach Polski rozgrywanych w 1951 r. we Wrocławiu. Brak własnego obiektu a także kłopoty finansowe klubu spowodowały, że nieco później sekcja piłki nożnej AZS przestała istnieć.

DRUŻYNA PIŁKI NOŻNEJ AZS LUBLIN W 1928 R. WRAZ Z PREZESEM KLUBU TADEUSZEM WIŚNIOWIECKIM

DRUŻYNA PIŁKI NOŻNEJ AZS LUBLIN W 1949 R.

PIŁKA RĘCZNA

Sekcja 11-osobowej piłki ręcznej powstała w 1929 r. Nasza drużyna szczypiorniaka staje się czołową drużyną w klasie „A", a do wyróżniających się zawodników należą Zakościelny i Kalinowski. Okres międzywojenny charakteryzuje się rywalizacją o prymat w mistrzostwach okręgu między AZS-em a WKS Unią.

Wzrost poziomu sportowego tej sekcji datuje się w latach 1947/1948. Akademicy zdobywają mistrzostwo okręgu, ponosząc tylko jedną porażkę z Lublinianką 5 : 7 (2 : 3) i wygrywając m.in. z HKS-em 14 : 0 i 6 : 0 i w rewanżowym spotkaniu z Lublinianką 5 : 2. Końcowa tabela tych rozgrywek przedstawiała się następująco:

1. AZS	6 gier	10 : 2 pkt.	43 : 9 bramek
2. Lublinianka	6 gier	8 : 4 pkt.	25 : 17 bramek
3. HKS	6 gier	4 : 8 pkt.	17 : 35 bramek
4. Sygnał	6 gier	2 : 10 pkt.	9 : 33 bramek

W eliminacjach o wejście do ekstraklasy nasz zespół pokonał Zjednoczonych Bydgoszcz 8 : 4 (6 : 3) (w dniu 12 kwietnia 1948 r.) i uzyskał upragniony awans, do którego najwydatniej przyczynili się: Siwicki, Meissner, Kalbarczyk, Skolimowski, Bielewicz, Piątek, Turczański, Respond, Bień, Pakulnis, Mydlarski, Nowicki, Ruszkiewicz, Rudziński.

Ale i tej sekcji nie dane było przetrwać. Wspomniane już trudności natury finansowej spowodowały wycofanie drużyny z rozgrywek ekstraklasy, a nieco później nawet likwidację sekcji piłki ręcznej.

W latach sześćdziesiątych przy wzrastającym zainteresowaniu 7-osobową piłką ręczną powołano także w AZS-ie sekcję piłki ręcznej. Akademicy występowali w lidze okręgowej, międzywojewódzkiej, w II lidze i po wielu kolejnych modernizacjach systemu rozgrywek występują w lidze międzywojewódzkiej. Szereg osiągnięć tej sekcji to rezultat olbrzymiego zaangażowania w pracy sportowej i organizacyjnej

DRUŻYNA SZCZYPIORNIAKA AZS LUBLIN W 1949 R.

ZASŁUŻENI DLA SPORTU AKADEMICKIEGO DZIAŁACZE HENRYK KRACZKOWSKI I JERZY ZDZIECHOWSKI (Z LEWEJ) ORAZ WITOLD MYDLARSKI Z DRUŻYNĄ SZCZYPIORNISTÓW W 1949 R.

trenera zespołu mgr Romana Małyszka, któremu w różnych okresach pomagali Andrzej Chodkiewicz i Aleksander Małysiak. Wśród wielu uzdolnionych piłkarzy ręcznych szczególnie wyróżniali się bracia Aleksander i Kazimierz Małysiakowie, Franciszek Busiakiewicz, Andrzej, Krzysztof i Wojciech Krzykałowie, Warda, Moniakowski, Wróblewski, Bołtuć, Moczybroda, Klempka, Rychwa, Kajak, Falski, a ostatnio Sławomirski, Szyszko, Urbanowicz, Syta, Próchniak, Budziński, Wójcik, Lechman, Jaworzyński, Bębenek, Puchniarski i Królikowski. Pozytywnym akcentem w działalności tej sekcji (działającej obecnie przy AZS UMCS) było połączenie z MKS-em, co przy połączeniu rutyny starszych zawodników z zapałem i wigorem młodszych stworzyło bardzo silny zespół, posiadający w najbliższej przyszłości realne szanse na szybki awans.

PŁYWANIE

Sekcja pływacka była jedną z pierwszych sekcji akademickich. Rozpoczęła działalność latem 1922 r. Z powodu braku krytych obiektów działalność tej sekcji sprowadzała się do treningów i udziału w zawodach jedynie w okresie letnim.

W okresie powojennym pływacy AZS zaliczali się do czołówki Lubelszczyzny. Tak np. w 1946 r. Leszek Skonieczny był mistrzem okręgu na 100 i 200 m stylem dowolnym; w mistrzostwach Lublina rozgrywanych w czerwcu 1948 r. Raszowski był drugi na 100 i 200 m stylem klasycznym, a Jędrzejewski na 50 i 75 m stylem grzbietowym; drugie miejsca zajęły także sztafety AZS-u 3 × 25 m stylem zmiennym i 4 × 25 m stylem dowolnym. W rok później Skawiński był mistrzem okręgu na 50 m stylem grzbietowym.

Za duży sukces należy uważać VI miejsce AZS Lublin na Akademickich Mistrzostwach Polski w pływaniu rozgrywanych w Poznaniu w grudniu 1947 r. Akademicy mając możność przygotowania się do mistrzostw jedynie w okresie letnim, bez jakiegokolwiek treningu w okresie poprzedzającym zawody wyprzedzili szereg innych ośrodków akademickich dysponujących o wiele lepszymi warunkami do rozwoju pływania. Indywidualnie Maria Szczepańska była 5 w wyścigu na 100 m stylem grzbietowym, a Anna Ochalska 7 na 100 m stylem klasycznym.

W chwili obecnej sekcje pływackie istnieją jedynie przy klubach uczelnianych (zacięta rywalizacja sekcji pływackiej UMCS i WSI), ale oddanie do użytku krytej pływalni w Akademickim Ośrodku Sportowym stwarza dogodną sytuację do jak najszybszego reaktywowania tej sekcji.

RUGBY

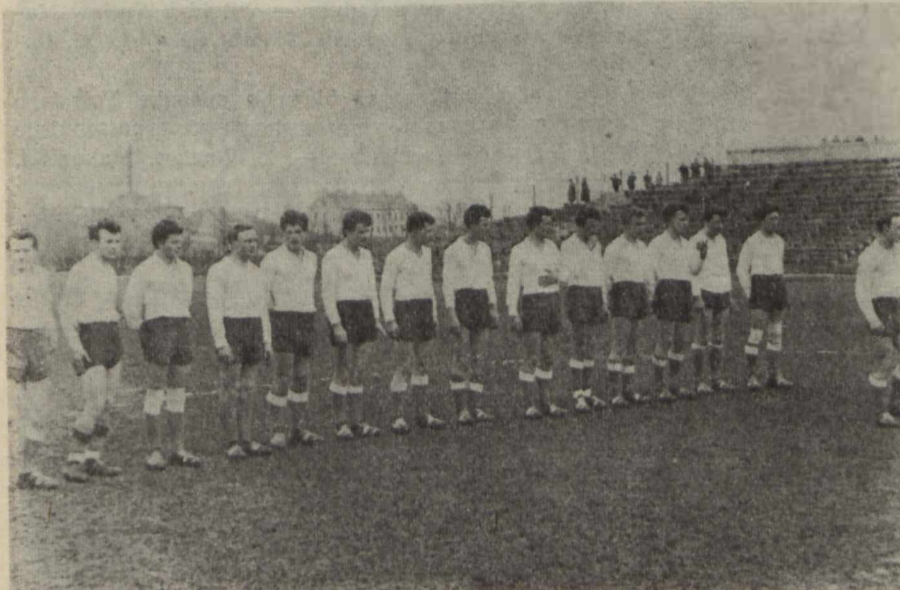
Sukcesy na arenie ogólnopolskiej zanotowali również rugbiści. Sekcja ta została utworzona w 1956 r. i po kilku sparringowych spotkaniach — w pierwszym towarzyskim meczu AZS przegrał z drużyną AZS AWF II 8 : 14, a punkty dla lublinian zdobyli: Malinowski i Stecki po 3, Tysner 2 — została zaliczona do rozgrywek okręgu warszawskiego, w których obok AZS Lublin uczestniczyły także: AZS AWF Warszawa, Varsovia, Orion Łódź. Inauguracyjne spotkanie z Orionem zakończyło się zwycięstwem akademików 12 : 3 (9 : 3), dla których punkty uzyskali: Strumidło 6, Marcela i Misiewicz po 3. Olbrzymi entuzjazm i samozaparcie tej młodej sekcji doprowadziły ją w 1958 r. pod wodzą trenerów B. Skirmunta i R. Małyszka do ekstraklasy, w rozgrywkach której odniosła szereg poważnych sukcesów. Trzon zespołu w latach 1958—1962 (potem sekcja została rozwiązana) stanowili: Marcela, Patek, Malinowski, Stecki, Tysner, Misiewicz, Kwieciński, Lubas, Maszczyński, Strumidło, Kwas, Gedroyć, Łakomy, Kucharski, Zwoliński, Komar, Steć, Małyszek, Mendak, Bróż, Grundszok, Gajdek, Chrzanowski, Jakubczyk, Ziółek, Koziara, Goschorski, Ziółkowski. Dodatkowym wyróżnieniem dla sekcji było powołanie do reprezentacji Polski: Lubasa (mecz z Rumunią), Kwiecińskiego (z NRD) i Ziółka. Warto podkreślić, że sekcja rugby nie dysponowała własnym obiektem a ligowe spotkanie rozgrywała „gościnnie" na stadionie Lublinianki lub Budowlanych.

I-LIGOWE SPOTKANIE NA STADIONIE LUBLINIANKI. AZETESIACY W BIAŁYCH KOSZULKACH — OD LEWEJ: LESZEK PATEK, HENRYK MARCELA I CEZARY GEDROYĆ

PO I-LIGOWYM SPOTKANIU AZS LUBLIN — WŁÓKNIARZ ŁÓDŹ (ŁÓDŹ, 10 KWIETNIA 1960 R.). AKADEMICY W BIAŁYCH DRESACH. W RZĘDZIE GÓRNYM OD LEWEJ: C. GEDROYĆ, W. ZWOLIŃSKI, L. PATEK, S. KWAS, H. GRUNDSZOK, Z. JAKUBCZYK, E. BROŻ. W RZĘDZIE DOLNYM: 2) CZ. MENDAK, 3) K. ZIÓŁEK, 5) Z. DONIEC, 6) A. KWIECIŃSKI, 7) M. ŁAKOMY

I-LIGOWY ZESPÓŁ RUGBY AZS LUBLIN W 1959 R. STOJĄ OD PRAWEJ: 1) KAPITAN ZESPOŁU H. MARCELA, 2) L. PATEK, 4) S. LUBAS, 5) Z. DONIEC, 6) MASZCZYŃSKI, 7) R. MAŁYSZEK, 10) H. KUCHARSKI, 12) GERWATOWSKI, 13) C. GEDROYĆ, 14) ST. KWAS, 15) H. GOSCHORSKI

SZACHY

Czołową pozycję na Lubelszczyźnie zajmowali także szachiści AZS. Prowadzeni w latach pięćdziesiątych przez Józefa Gromka odnosili wiele sukcesów. Do najważniejszych należy zaliczyć zdobycie tytułu mistrza Polski juniorów przez Andrzeja Sydora. W 1954 r. po nieporozumieniach z zarządem klubu, Gromek i Sydor przeszli do lubelskiego Startu. Sekcja szachowa przestała istnieć jako sekcja środowiskowa, w chwili obecnej studenci-szachiści występują w sekcjach szachowych klubów uczelnianych, z których najsilniejsza jest sekcja AZS UMCS.

SPORTY ZIMOWE

Jako pierwsza sekcja sportów zimowych powstała w 1923 r. sekcja narciarska. Dwie kolejne sekcje: hokejowa i łyżwiarska powstały dopiero w 1937 r., ale przysporzyły one klubowi znacznie więcej sukcesów niż sekcja narciarska. Hokeiści, z których najlepszy był Włodzimierz Zieliński, pokonali w dniu 19 stycznia zespół lubelskiego MKS 1 : 0 (0 : 0, 0 : 0, 1 : 0) i od tego czasu należeli do czołowych zespołów naszego okręgu. Natomiast sekcja łyżwiarska zanotowała bardzo poważny sukces w postaci III miejsca Tadeusza Nawrota na Mistrzostwach Polski w jeździe figurowej — rozgrywanych w 1938 r.

Duże znaczenie dla podniesienia poziomu wszystkich sekcji sportów zimowych miał obóz zimowy zorganizowany przez AZS — dla 70 zawodników i działaczy — w Zakopanem na Groniku — w dniach 28 grudnia 1946 r. — 8 stycznia 1947 r. Zespół hokejowy azetesiaków uczestniczył w turnieju zorganizowanym z okazji jubileuszu zakopiańskiej „Wisły" i po wyrównanej walce uległ drużynie jubilatki 3 : 4 oraz cieszyńskiemu „Piastowi" 3 : 8.

15 lutego 1947 r. w ramach „Tygodnia Akademika" rozegrane zostały narciarskie biegi płaskie. W konkurencji kobiet, rozgrywanej na dystansie 4 km zwyciężyły akademiczki Agnieszka Mazurkiewicz i Lubomira Kopanicka, natomiast w konkurencji mężczyzn na dystansie 8 km osiem pierwszych miejsc zajęli narciarze AZS Lublin — Witold i Wacław Makowscy, Kostrzewa, Izbicki, Piątek, Gierutowski, Rosiak i Hałas.

4 marca 1947 r. w biegu o odznakę Polskiego Związku Narciarskiego azetesiacy zajęli następujące pozycje: wśród seniorów — 1) Wacław Makowski, 2) Witold Makowski, 3) Tadeusz Dąbrowski; seniorek — 2) Lubomira Kopanicka, 3) Alicja Górniewicz, 4) Magdalena Kopeć, i wreszcie juniorów — 3) Jan Kostrzewa.

Dobrze przygotowana pięcioosobowa ekipa lubelskiego AZS zajęła na Akademickich Mistrzostwach Polski organizowanych w Karpaczu w dniach 9—20 marca 1947 r. wysoką lokatę (Kraków 594 pkt., Wrocław 124, Warszawa 122, Łódź 104, Lublin 51, Poznań 41, Cieszyn 32, Toruń 20, Katowice 12). Skład ekipy: Wacław Makowski, Lucjan Piątek, Zbigniew Nowak, Przemysław Dzięcioł i „Tolek" (W. Mydlarski).

DRUŻYNA AZS LUBLIN — AKADEMICKI MISTRZ POLSKI W HOKEJU NA LODZIE NA ROK 1948. OD LEWEJ: JERZY BIERNACKI, JERZY TURCZAŃSKI, KRZYSZTOF BIEŃ, ZDZISŁAW POLAKOWSKI, JANUSZ CIEŚLIŃSKI, HENRYK TARKA, MARIAN SOCHAL, ANTONI SOCHAL, JANUSZ IGNATOWSKI, ROMAN SOKOLIŃSKI. NA ZDJĘCIU BRAK TADEUSZA RADOMAŃSKIEGO

AZS LUBLIN NA LODOWISKU WKS LEGIA WARSZAWA PO ZDOBYCIU TYTUŁU AKADEMICKIEGO MISTRZA POLSKI W 1948 R. OD LEWEJ: WACŁAW KALBARCZYK, HENRYK KRACZKOWSKI, JERZY ZDZIECHOWSKI, JERZY BIERNACKI, JERZY TURCZAŃSKI, KRZYSZTOF BIEŃ, ZDZISŁAW POLAKOWSKI, JANUSZ CIEŚLIŃSKI, HENRYK TARKA, ANTONI SOCHAL, MARIAN SOCHAL, JANUSZ IGNATOWSKI, ROMAN SOKOLIŃSKI I WITOLD MYDLARSKI

W następnych Akademickich Mistrzostwach Polski (Karpacz, luty 1948 r.) Władysław Mydlarski wygrał slalom gigant.

W latach 1947/1948 tylko trzy zespoły hokejowe rywalizowały o palmę pierwszeństwa na Lubelszczyźnie — były to: Lublinianka, MKS i AZS. Początkowo najlepsza Lublinianka utraciła prymat po przejściu do klubu akademickiego Janusza Cieślińskiego. Przygotowując się do Akademickich Mistrzostw Polski AZS pokonał MKS 4 : 1, 14 : 1 (bramki: Ignatowski i Biernacki po 4, Sokoliński 3, Polakowski 2, Kruszyński 1) i 10 : 0 (Sokoliński, Cieśliński, Ignatowski po 3, Maiński 1) i przegrał z AZS Warszawa 0 : 2 i 1 : 3. Turniej hokejowy o tytuł Akademickiego Mistrza Polski na rok 1948 miał miejsce na stadionie lodowym WKS „Legia" w Warszawie w dniach 28—29 lutego. Turniej zakończył się niespodziewanym lecz jak najbardziej zasłużonym zwycięstwem akademików z Lublina. W drużynie mistrzowskiej wystąpili: Biernacki, Turczański, Polakowski, Sokoliński, Cieśliński, Sochal I. Sochal II, Bień, Maiński, Radomański, Ignatowski, Tarka.

Sukces ten nie powstrzymał — niewyjaśnionej do dziś decyzji Centrali AZS — co do likwidacji sekcji hokejowej w Lublinie i przekazania posiadanego sprzętu innemu środowisku.

Ogólnopolskie sukcesy były również dziełem narciarzy. Jan Wałach reprezentował Polskę w konkurencjach alpejskich na Akademickich Mistrzostwach Świata w 1956 r., Jadwiga Haciuk uplasowała się na VII pozycji w biegu na 10 km, a sztafeta męska na IX pozycji w biegu 3×5 km (Akademickie Mistrzostwa Polski w Zakopanem w 1956 r.). Współtwórcą tych sukcesów był trener Władysław Wajda W latach późniejszych działalność sekcji sportów zimowych jako sekcji środowiskowej została przerwana. Kontynuacją dobrych tradycji tej sekcji są sekcje narciarskie, łyżwiarskie i saneczkarskie działające w ramach klubów uczelnianych. Postęp sportowy w tych dyscyplinach sprawdzany jest podczas dorocznych spartakiad zimowych organizowanych w bardzo uroczystej oprawie w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą. Warto także podkreślić fakt, że w okresie ferii zimowych wszystkie lubelskie wyższe uczelnie organizują w miejscowościach podgórskich obozy szkoleniowe — mające na celu przygotowanie reprezentacji uczelni do wspomnianych spartakiad.

PRZEDSTAWICIELE TRZECH LUBELSKICH WYŻSZYCH UCZELNI — OD LEWEJ: WITOLD KLEPACKI (UMCS), WIESŁAW ZYGMUNT (WSR) I WOJCIECH MACH (AM)W PRZYJACIELSKIEJ POGAWĘDCE W CZASIE PRZERWY W ZAWODACH

TENIS STOŁOWY

Lublin był pierwszym ośrodkiem akademickim w Polsce, który po zakończeniu działań wojennych powołał do życia sekcję tenisa stołowego. Od chwili powstania UMCS zespół męski AZS należał do czołówki okręgu (1948 r. — Skirmunt, Ćwikliński, Zalewski). Sukcesy indywidualne notowały na swoim koncie także kobiety, np. A. Kiszczyńska została mistrzynią okręgu na rok 1948/49.

Lata pięćdziesiąte to okres najpoważniejszych sukcesów sekcji tenisa stołowego. W 1951 r. na mistrzostwach Polski juniorów rozgrywanych w Częstochowie — Stanisław Szteyn zajął IV miejsce na 95 startujących.

W rok później I Akademickie Mistrzostwa Polski organizowane w Lublinie w dniach 25—27 kwietnia zakończyły się generalnym sukcesem lublinian. Na zwycięstwo w klasyfikacji drużynowej złożyły się indywidualne sukcesy: I m — S. Szteyn, II m — debel S. Szteyn i Z. Szewczyk, III miejsca — B. Trzaskowska i S. Szteyn. Mistrzostwa te rozpoczęły pasmo ogólnopolskich sukcesów pingpongistów AZS Lublin.

Jeszcze trzykrotnie lubelscy akademicy zdobywali zaszczytny tytuł Akademickiego Mistrza Polski — w latach: 1953 (w Białymstoku), 1954 (w Łodzi) i 1959 (w Lublinie). Sukcesom drużynowym towarzyszyły sukcesy indywidualne. Akademickimi Mistrzami Polski byli: Sławomir Dembowski (trzykrotnie — w latach 1954—1956), Maria Rokicka (1959) i Zdzisław Herman (1959).

Zwycięstwa na arenie Akademickich Mistrzostw Polski szły w parze z awansem ligowym, bowiem po zdobyciu w 1954 r .mistrzostwa jednej z grup II-ej ligi, zespół AZS zakwalifikował się do ekstraklasy państwowej. Pobyt w I-ej lidze trwał dwa lata: sezon 1955 zakończyli azetesiacy na VI miejscu, a w następnym roku — po powołaniu czołowego zawodnika, Sławomira Dembowskiego do czynnej służby wojskowej — zostali zdegradowani do II-ej ligi, gdzie w 1957 r. uplasowali się na drugiej pozycji.

ZDZISŁAW HERMAN — AKADEMICKI MISTRZ POLSKI W GRZE POJEDYNCZEJ MĘŻCZYZN — LUBLIN 1959

PRZED KLUBOWYM BARAKIEM PRZY UL. OBROŃCÓW POKOJU. OD LEWEJ: JANUSZ POPŁAWSKI, STANISŁAW SZTEYN, SYLWIA SOBIESIAK, ANDRZEJ KORPET, EDWARD NIECHODA, BOŻENA SOCHA I ZDZISŁAW HERMAN

TENISIŚCI STOŁOWI AZS UMCS W SEZONIE 1971/72 (LIGA OKRĘGOWA). STOJĄ OD LEWEJ: TRENER ZESPOŁU — STANISŁAW WARDA, WŁODZIMIERZ BLAJERSKI, ANNA GRABARZ, MARIAN MAZUREK, BOGUSŁAWA ROBAK, KAZIMIERZ IGNARSKI I KIEROWNIK ZESPOŁU ZBIGNIEW LANGE

W omawianym okresie do czołowych przedstawicieli tej sekcji należeli: Trzaskowska, Rokicka, Szteyn, Dembowski, Herman, Szewczyk, Kawałkowski, Dobroń, Malinowski, Sikora, Niechoda, Działanowski. Sportowa działalność sekcji znalazła oparcie w bardzo aktywnym kierownictwie sekcji, które kolejno sprawowali: Stefan Cechowicz, Władysław Jabłonowski, Zdzisław Dec i Marek Śnieżko.

W latach sześćdziesiątych została zlikwidowana środowiskowa sekcja tenisa stołowego, a bogate tradycje swoich starszych kolegów starają się kontynuować pingpongiści AZS UMCS, którzy w chwili obecnej należą do czołowych zespołów w lidze okręgowej. Trenerem i równocześnie najlepszym zawodnikiem sekcji jest Stanisław Warda, a do wyróżniających się zawodników należą: Anna Grabarz, Bogusława Robak, Włodzimierz Blajerski, Kazimierz Ignarski, Marian Mazurek. Kierownikiem sekcji jest Zbigniew Lange.

Bardzo uroczystą oprawę otrzymał otwarty Turniej tenisa stołowego organizowany w ramach obchodów 50-lecia AZS przez Klub Uczelniany AZS UMCS w dniu 6 lutego 1972 r. Wśród kobiet zwyciężyła Magdalena Malec (Chełmianka), wśród mężczyzn natomiast Marian Malec. W kategorii niezrzeszonych zwyciężyli: Grażyna Toruń oraz Szczotka. Przed rozpoczęciem zawodów wręczono proporczyki i dyplomy pamiątkowe tym azetesiakom, którzy rozsławili dobre imię lubelskiego tenisa stołowego na arenie ogólnopolskiej: St. Szteynowi, Z. Szewczykowi, Z. Hermanowi, B. Malinowskiemu i T. Patyńskiemu.

TENIS ZIEMNY

Sekcja tenisa ziemnego została powołana do życia w 1922 r. Z chwilą oddania do użytku kortów tenisowych przy ul. Lipowej działalność tej sekcji znacznie się ożywiła. Mocnymi punktami sekcji byli deblíści Czesław i Zygmunt Martyniakowie oraz Gronkiewicz i Romej.

W latach trzydziestych sport tenisowy uprawiany był w Lublinie jedynie w trzech klubach AZS, MKS i WKS Unia. Do czołowych tenisistów okręgu zaliczani byli bracia Martyniakowie, oraz Gronkiewicz i Gralewski.

W okresie powojennym warto odnotować zwycięstwo AZS nad Lublinianką (18 października 1948 r.) w stosunku 4 : 3. W latach późniejszych sekcja tenisa przestała występować na arenie sportowej jako sekcja środowiskowa, a rolę tę spełniały sekcje uczelniane, głównie AZS UMCS, AZS AM i AZS KUL.

W chwili obecnej najsilniejszą sekcją dysponuje AZS UMCS, w którego barwach występują: Andrzej Koleśnikow, Wiesław Szypulski, Krzysztof Czernaś, Andrzej Gdula, Waldemar Koziarski, Andrzej Komecki, Iwona Pietrzela, Ewa Wójcik i Grażyna Tomecka. Zespół ten zdobył tytuł mistrza ligi okręgowej i przy dotychczasowej wytężonej pracy i kierownictwie zawsze pełnego inwencji Wiesława Szypulskiego, który jest duszą sekcji — należy się spodziewać dalszych sukcesów — zarówno zespołowych jak i indywidualnych.

Korty tenisowe w miasteczku akademickim wykorzystywane są nie tylko przez wyczynowców. Bardzo często można tam spotkać lubelskich naukowców np. prof. dr Adama Paszewskiego czy prof. dr Adama Wilińskiego (seniora budowy Akademickiego Ośrodka Sportowego), którzy tej właśnie dyscyplinie sportowej poświęcają swój wolny czas.

A OTO PEŁNY WYKAZ SEKCJI SPORTOWYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ BĄDŹ W RAMACH KLUBU MIEDZYUCZELNIANEGO, BĄDŹ TEŻ POSZCZEGÓLNYCH KLUBÓW UCZELNIANYCH:

L.p.	Sekcja:	KM	AM	KUL	AZS UMCS	WSI	WSR
1.	brydż sporowy	—	—	—	+	+	—
2.	gimnastyka artystyczna	—	+	—	+	+	—
3.	judo	—	+	+	+	+	+
4.	karting	—	—	—	—	+	—
5.	koszykówka kobiet	+	+	+	+	+	+
6.	koszykówka mężczyzn	+	+	+	+	+	+
7.	lekka atletyka	+	+	+	+	+	+
8.	piłka ręczna kobiet	—	—	—	+	—	—
9.	piłka ręczna mężczyzn	—	—	+	+	+	+
10.	pływanie	—	+	+	+	+	+
11.	siatkówka kobiet	+	+	+	+	+	+
12.	siatkówka mężczyzn	+	+	+	+	+	+
13.	strzelectwo	—	+	—	+	+	+
14.	szachy	—	—	—	+	+	—
15.	szermierka	+	—	—	—	—	—
16.	tenis stołowy	—	+	+	+	+	+
17.	tenis ziemny	—	—	—	+	+	—
18.	turystyka	—	+	—	+	+	—
19.	sporty zimowe	—	+	+	+	+	+
20.	żeglarstwo	—	—	+	—	+	+

ODZNACZENI ZŁOTĄ ODZNAKĄ ZARZĄDU GŁÓWNEGO AZS

(stan na dzień 11.04.1972 r.)

L.p.	Nazwisko i imię:	Data nadania:	Nr odznaki:
1.	Bata Artur	22.03.1965	382
2.	Bienia Stanisław	1.12.1970	1116
3.	Billewicz-Stankiewicz Jarosław	20.10.1969	817
4.	Bobiński Seweryn	14.11.1970	1108
5.	Chomiak Marian	14.11.1966	548
6.	Cyza Zdzisław	26.04.1965	433
7.	Czerwiński Janusz	13.05.1965	440
8.	Czupa Stanisław	20.07.1959	102
9.	Derkacz Henryk	17.10.1965	386
10.	Dobosz Stanisław	9.11.1968	659
11.	Dobrzański Bohdan	14.11.1966	543
12.	Doliński Wiesław	8.11.1965	407
13.	Domański Janusz	18.01.1971	1167
14.	Drewnowski Feliks	11.04.1972	1210
15.	Dzido Tadeusz	24.06.1963	253
16.	Forysiak Jerzy	9.01.1967	639
17.	Gerłowski Henryk	3.11.1956	185
18.	Glazer Tadeusz	14.11.1966	545
19.	Godel Arkadiusz	11.04.1972	1208
20.	Gorzała Adam	11.04.1972	1209
21.	Gottner Andrzej	11.04.1972	1207
22.	Gralewski Wacław	9.11.1968	660
23.	Herman Zdzisław	24.04.1956	46
24.	Janiszewski Jan	9.01.1967	640
25.	Jastrzębski Tadeusz	14.11.1966	546
26.	Karpiński Tadeusz	12.03.1968	1053
27.	Kister Ryszard	13.05.1965	444
28.	Kister Urszula	9.01.1967	635
29.	Koprukowniak Albin	20.10.1969	818
30.	Kraczkowski Henryk	14.11.1966	544
31.	Król Jacek	14.06.1971	1192
32.	Krzykała Stanisław	9.11.1968	661
33.	Kuczyńska Irena	13.05.1965	441
34.	Kuczyński Zdzisław	26.04.1965	432
35.	Liebhart Stanisław	24.06.1963	252
36.	Łuckiewicz Aleksander	13.01.1966	483
37.	Łupina Zygmunt	20.07.1959	101
38.	Malik Waldemar	13.01.1966	482
39.	Małyszek Roman	9.01.1967	701
40.	Niewiadomski Mieczysław	1.12.1968	679
41.	Olech Helena	9.01.1967	637
42.	Orłowski Ryszard	20.10.1969	820
43.	Papierkowski Zdzisław	9.11.1968	662
44.	Pawłowski Jerzy	1.12.1968	678
45.	Pepłowski Andrzej	13.01.1966	483
46.	Podkowa Stanisław	12.03.1968	1054
47.	Połóg Józef	11.04.1972	1211
48.	Popławski Janusz	1.12.1968	677
49.	Prędkiewicz Andrzej	13.05.1965	445
50.	Przybyło Bohdan	24.04.1956	91
51.	Puchniarski Zbigniew	20.10.1969	822
52.	Pyzikowski Zbigniew	9.11.1968	663
53.	Rechowicz Marian	13.05.1965	439
54.	Romanica Stanisław	28.02.1970	911
55.	Rouppert Leszek	5.04.1971	1366
56.	Sadowski Henryk	11.01.1972	1340
57.	Sasimowski Ewald	14.11.1970	1113
58.	Seidler Grzegorz Leopold	13.05.1965	438
59.	Sobocki Kazimierz	20.10.1969	821
60.	Springer Andrzej	24.11.1969	825
61	Stępniak Danuta	13.05.1965	443
62.	Stępniak Witold	13.05.1965	442
63.	Stroński Ryszard	18.01.1971	1166
64.	Strycharzewski Aleksander	20.07.1959	103
65.	Szklarz Jan	14.11.1970	1115
66.	Turski Ryszard	14.11.1970	1114
67.	Welcz Jerzy	9.01.1967	638
68.	Wielgus Krystyna	11.04.1972	1205
69.	Wiliński Adam	20.10.1969	819
70.	Wolniak Jerzy	27.04.1970	943
71.	Woronowski Franciszek	9.11.1968	664
72.	Zagórski Kazimierz	29.06.1970	963
73.	Ziemnicki Tadeusz	14.11.1966	547

ODZNACZENI SREBRNĄ ODZNAKĄ ZARZĄDU GŁOWNEGO AZS

1.	Adamowicz Wojciech	1.12.1968	1255
2.	Bednaruk Marianna	11.04.1972	2267
3.	Bożek Anna	24.11.1969	1478
4.	Buciar Sławomir	1.12.1968	1284
5.	Buczyńska Wiesława	20.10.1972	2360
6.	Buczyński Tadeusz	24.11.1969	1480
7.	Chabrowski Krzysztof	11.04.1972	2275
7A.	Chmielewski Marek	1.12.1968	1282
7B.	Chodkiewicz Andrzej	1.12.1968	1287
7C.	Chrzanowska-Kasprzak Elżbieta	1.12.1968	1294
7D.	Chudzińska Zofia	1.12.1968	1298
8.	Ciechan Jadwiga	14.11.1970	1834
9.	Cygielski Marek	29.06.1970	1754
10.	Czernaś Krzysztof	12.03.1968	1581
11.	Czubek Krzysztof	24.11.1969	1483

Lp.	Nazwisko i imię:	Data nadania:	Nr odznaki:
12.	Czubaszek Artur	11.04.1972	2273
13.	Derda Zenon	22.03.1965	838
14.	Dmitrenko Stefan	1.12.1968	1283
15.	Domański Janusz	1.12.1968	1301
16.	Dudziński Janusz	29.06.1970	
17.	Fijałka Grzegorz	11.04.1972	2274
18.	Fijałka Tadeusz	7.11.1968	1227
19.	Firych Andrzej	24.06.1963	535
20.	Frąk Wojciech	14.11.1966	988
21.	Gajewski Sławomir	24.06.1963	538
22.	Gąsiorowski Adam	22.03.1965	841
23.	Glazer Tadeusz	3.11.1956	20
24.	Godel Arkadiusz	20.02.1970	1660
25.	Gorzała Adam	12.03.1968	1587
26.	Górnik Stanisława	24.11.1969	1482
27.	Górska Maria	9.10.1966	984
28.	Grocholski Jarosław	9.11.1968	1226
29.	Hasak Wiesław	14.11.1966	989
30.	Karpiński Tadeusz	19.01.1966	920
31.	Kasprzak Zdzisław	1.12.1968	1295
32.	Kędra Jerzy	1.12.1968	1281
33.	Kocur Maria	1.12.1968	1292
34.	Kolasa Joanna	18.01.1970	1913
35.	Kopeć Władysław	3.11.1956	91
36.	Kot Elżbieta	26.04.1965	842
37.	Król Jacek	24.11.1969	1473
38.	Krupa Marian	3.11.1956	61
39.	Kruszewski Wacław	3.11.1956	69
40.	Krzakowski Wojciech	24.11.1969	1474
41.	Krzykała Krzysztof	24.11.1969	1472
42.	Kurant Kamil	9.10.1966	987
43.	Kwiatkowski Maciej	1.12.1968	1254
44.	Lizoń Danuta	1.12.1968	1289
45.	Malik Waldemar	24.06.1963	537
46.	Matusik Teresa	11.04.1972	2270
47.	Matusik Zygmunt	1.12.1968	1253
48.	Mianowana Lucyna	11.04.1972	2271
49.	Miernowski Andrzej	18.01.1971	1909
50.	Miszczak Wiesław	29.06.1970	
51.	Mojek Grażyna	11.04.1972	2266
52.	Myślicka Urszula	22.03.1965	840
53.	Nieścioruk Alicja	12.03.1968	1583
54.	Niewęgłowski Henryk	1.12.1968	1256
55.	Olbrot Zygmunt	9.10.1966	985

Lp.	Nazwisko i imię:	Data nadania:	Nr odznaki:
56.	Olszewska Elżbieta	1.12.1968	1300
57.	Pinkiewicz Helena	12.03.1968	1588
58.	Pogonowski Jerzy	7.12.1963	
59.	Popławska Ewa	13.04.1970	1736
60.	Prandota Mirosław	9.11.1968	1229
61.	Prawocheński Roman	12.03.1968	1589
62.	Puch Hubert	18.01.1971	1907
63.	Rataj Krystyna	24.11.1969	1470
64.	Rouppert Leszek	1.12.1968	1280
65.	Sadowski Henryk	1.12.1968	1290
66.	Słoniec Elżbieta	24.11.1969	1475
67.	Smoluchowski Krzysztof	1.12.1968	1286
68.	Sobczak Antoni	1.12.1968	1293
69.	Sokołowski Wojciech	18.01.1971	1914
70.	Sontag Danuta	9.01.1967	1000
71.	Sowiński Janusz	1.12.1968	1291
72.	Springer Andrzej	1.12.1968	1285
73.	Stroński Ryszard	12.03.1968	1582
74.	Strycharzewska Krystyna	18.01.1971	1915
75.	Strycharzewska Zofia	1.12.1968	1279
76.	Strycharzewski Andrzej	1.12.1968	1297
77.	Sygar Zbigniew	18.01.1971	1912
78.	Szawarska Anna	1.12.1968	1288
79	Szypulski Wiesław	24.11.1969	1471
80.	Tłuczkiewicz Andrzej	12.03.1968	1585
81.	Tomasik Jan	22.03.1965	839
82.	Tucewicz Mirosław	28.02.1970	1661
83.	Ukalska Krystyna	18.01.1971	1908
84.	Usidus Waldemar	18.01.1971	1910
85.	Wałach Jan	3.11.1956	63
86.	Wolańczyk Jerzy	12.03.1968	1584
87.	Woleń Mieczysław	18.01.1971	1911
88.	Zagórski Kazimierz	12.03.1968	1586
89.	Załuski Mirosław	20.10.1969	1469
90.	Zawadzki Tadeusz	24.11.1969	1476
91.	Zieliński Michał	28.02.1970	1658
92.	Ziemnicka Teresa	24.11.1969	1477
93.	Zientkowska Henryka	24.06.1963	534
94.	Żukowski Nikodem	9.11.1968	1229
95.	Dziubek Tadeusz	11.04.1972	2276
96.	Majewska Magdalena	11.04.1972	2272
97.	Serwin Teresa	11.04.1972	2269
98.	Wajnberg Marek	11.04.1972	2268
99.	Wielgus Krystyna	24.03.1966	957

BIBLIOTEKA
UMCS
LUBLIN

Biblioteka Uniwersytetu
MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
w Lublinie

279910

1005014502